

Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Ville-Petteri Soikkeli

Viivi Huuskan ohjaustyö musiikkivideossa

Ohjausprosessi ja analyysi toistuvista teemoista teoksissa

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Medianomi

TV- ja radiotuotanto

Opinnäytetyö

6.11.2020

Tekijä Otsikko Sivumäärä Aika	Ville-Petteri Soikkeli Viivi Huuskan ohjaustyylin musiikkivideossa – Ohjausprosessi ja analyysi toistuvista teemoista teoksissa 42 sivua + 2 liitettä 6.11.2020
Tutkinto	Medianomi
Koulutusohjelma	Elokuvan ja television koulutusohjelma
Suuntautumisvaihtoehto	Televisio- ja radiotuotanto
Ohjaaja(t)	Lehtori Kai Ansio
<p>Opinnäytetyössä tarkastellaan suomalaisen ohjaajan Viivi Huuskan ohjaustyötä musiikkivideoissa. Tarkoituksena on tuottaa tietoa Huuskan ohjaustyylistä, -metodeista ja -prosessista, sekä analysoida Huuskan musiikkivideoteoksissa esiintyviä teemoja. Tutkimuskysymyksiä ovat: ”Miten Viivi Huuska ohjaa musiikkivideon?”, ”millaisia teemoja Viivi Huuskan ohjaamat musiikkivideot sisältävät?” ja ”miten Huuskan ohjausprosessi ja teemat toimivat käytännössä toisen ohjaajan työssä?”.</p> <p>Opinnäytetyö koostuu kirjallisesta osuudesta sekä teososasta. Työssä avataan lyhyesti musiikkivideon käsite, sen tarkoitus, historiaa ja tämänhetkistä asemaa. Ohjausprosessin hahmottamista varten aineistoa kerättiin itse Viivi Huuskalta haastattelun keinoin. Haastattelumateriaalia hyödynnetään myös analysoidessa neljää Viivi Huuskan ohjaamaa musiikkivideoteosta. Teososa on Huuskan metodeja soveltaen ohjattu musiikkivideo IRMA-yhtyeelle. Teososan tuotantoprosessi käydään läpi ja sen onnistumista reflektoidaan.</p> <p>Opinnäytetyössä käy ilmi, että Viivi Huuskan ohjausprosessi on intensiivinen ohjaajan ja ohjattavan välinen kanssakäyminen, jossa myös ohjaaja pyrkii antamaan mahdollisimman paljon itsestään kuvaustilanteessa. Työssä selviää, että Huuskalla on teoksissaan toistuvia teemoja, joita hän ammentaa omasta historiastaan. Usein toistuvia teemoja Viivi Huuskan ohjaamissa musiikkivideoissa ovat esimerkiksi sukupuoliroolit ja maskuliinisuus, seksuaalisuus ja tabut sekä värit.</p> <p>Teososan tuotannossa selviää, että Viivi Huuskan ohjausmetodeja ja teemoja voidaan soveltaa toisen ohjaajan musiikkivideotyössä. Samoja piirteitä saatiin teososan lopputulokseen, mutta rajallisten resurssien vuoksi se oli haastavaa. Erilaisissa olosuhteissa ohjausprosessia olisi voitu soveltaa tarkemmin.</p>	
Avainsanat	Viivi Huuska, musiikkivideo, ohjaaja, tyyli, metodit

Author Title Number of Pages Date	Ville-Petteri Soikkeli Viivi Huuska's Style of Directing in Music Video – Directing Process and Analysis of the Recurring Themes in Their Work 42 pages + 2 appendices 6 November 2020
Degree	Bachelor of Culture and Arts
Degree Programme	Film and Television
Professional Major	Television and Radio Broadcasting
Instructors	Senior Lecturer Kai Ansio
<p>The Bachelor's thesis examines the directing work of Finnish director Viivi Huuska in music videos. The purpose is to provide information about Huuska's style, methods and process of directing, and to analyze the themes that appear in Huuska's music video works. Research questions include: "How does Viivi Huuska direct a music video?" "What kind of themes do the music videos directed by Viivi Huuska contain?" and "How does Huuska's directing process and themes work in practice in the work of another director?".</p> <p>The thesis consists of a written part and a practical part. The thesis briefly opens the concept of music video, its purpose, history and current status. In order to understand the directing process of Viivi Huuska, the material was collected from Huuska herself through interviews. The interview material is also utilized in the analysis of four music video works, directed by Viivi Huuska. The practical part of the thesis is a music video for Helsinki based electro-pop band IRMA. The music video was directed by using Huuska's methods. The production process of the practical part of the thesis is reviewed and the success of the production is reflected.</p> <p>The results of the Bachelor's thesis show that Viivi Huuska's directing process is an intensive interaction between the director and the artist, where the director also tries to give as much as possible of themselves during the video shoot. The thesis reveals that Huuska has recurring themes in their works, which they draw from their own history. Frequently recurring themes in music videos directed by Viivi Huuska include gender roles, masculinity, sexuality, taboos and colors.</p> <p>In the production of the practical part of the thesis, it turns out that Viivi Huuska's directing methods and themes can be included in another director's music video work. The same features of Huuska's work and directing process were obtained in the outcome, but due to limited resources, it was challenging. In different circumstances, the directing process of Huuska could have been applied to the work more precisely.</p>	
Keywords	Viivi Huuska, music video, director, style, methods

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Musiikkivideo käsitteenä	2
2.1	Tarkoitus	2
2.2	Modernin musiikkivideon historia Suomessa	3
2.3	Musiikkivideon tila ja levityskanavat	5
3	Viivi Huuskan ohjausprosessi	8
4	Analyysi Huuskan teoksista	11
4.1	Analyysistä ja teemoista	11
4.2	Musiikkivideoiden esittely	13
4.3	Sukupuoliroolit ja maskuliinisuus	16
4.4	Seksuaalisuus ja tabut	18
4.5	Väri	19
4.6	Yhteenveto	24
5	IRMA: Vaan Mä -musiikkivideotuotanto	25
5.1	Esituotanto	25
5.2	Kuvaukset ja ohjaus	30
5.3	Jälkituotanto	32
5.4	Pohdintaa	33
6	Lopuksi	37
	Lähteet	39
	Haastattelurunko	
	Linkit	

1 Johdanto

Toiminnallisen opinnäytetyöni tavoitteena on selvittää, miten suomalainen ohjaaja Viivi Huuska ohjaa musiikkivideon ja millaisia teemoja hän käyttää töissään. Haluan tietää miten Huuska tuo tyylinsä esille eri artistien videoilla. Tavoitteena on eräänlaisen hiljaisen tiedon kerääminen. Käytän opinnäytetyössäni kvalitatiivisia eli laadullisia tiedonkeräämismenetelmiä, kuten asiantuntijahaastatteluja ja toiminnan havainnointia. Kvalitatiiviset tutkimuksessa hyödynnetään muun muassa keinoja, joissa tuodaan esiin esimerkiksi tutkittavan asiantuntijan omia kokemuksia. (Hirsijärvi, Remes & Sajavaara 2007, 160.) Aihe valikoitui puhtaasti kiinnostuksestani musiikkivideoihin, niiden tekemiseen ja Viivi Huuskan kädenjälkeen niiden saralla. Mielestäni Huuskalla on tunnistettava tyyli, jota Suomessa ei ole ennen nähty.

Viivi Huuska on suomalainen ohjaaja ja valokuvaaja, joka on viime vuosina tehnyt merkittävän portfolion musiikkivideoiden parissa. Hänen asiakkaitaan ovat olleet muun muassa rap-artisti Cheek ja pop-laulaja Pete Parkkonen, joiden molempien Huuskan ohjaamat musiikkivideot aiheuttivat ilmestyessään kohua ja paljon keskustelua. Ja uskon esimerkiksi *Kohta sataa* -videon olleen suurin tekijä siihen, että itse musiikkikappaleesta tuli hitti. Huuskaa inspiroivat hänen omien sanojensa mukaan tabut, julkiset paikat, yhteisöt, seksuaalisuus, reality-televisio, Instagram, porno, sarjamurhaajat, alakulttuurit ja ihmiset yleensä. Olisi siis outoa, etteivät Huuskan teokset nostaisi keskustelua.

Opinnäytetyötä varten tein teemahaastatteluja, joissa haastattelin ohjaaja Viivi Huuskaa, Oulun musiikkivideofestivaalin vastaavaa tuottajaa Juhani Oivoa, Suomen evankelis-luterilaisen kirkon piispainkokouksen teologista sihteeriä Anna-Kaisa Inkalaa sekä elektropop-yhtye IRMAN jäseniä, Tessa Puolakkaa, Iida Heinosta ja Joonas Koskelaa. Haastattelut on tehty sähköpostiviestien ja puheluiden välityksellä.

Työssäni käsittelen ensin lyhyesti musiikkivideon käsitteenä, sen historian, tarkoituksen, sen nykyisen tilan ja levityskanavat. Tämän jälkeen esittelen Huuskan ohjausprosessia tekemiäni haastattelujen pohjalta ja analysoin neljää Huuskan ohjaamaa työtä. Analysoitavat musiikkivideot ovat Cheekin *Me Ollaan Ne Part 2*, Nelli Matulan *Lemmikki*, Pete Parkkonen *Kohta sataa* ja Elastisen *Peili*. Lopuksi esittelen opinnäytetyön teososan ja

raportin sen tuotannosta. Opinnäytetyön teososa on IRMA-yhtyeen *Vaan Mä* -musiikkivideo, jonka ohjasin käyttämällä työssäni muun muassa Viivi Huuskan ohjausmetodeja.

Teemoja, joita käsittelemän analyysissäni, ovat sukupuoliroolit ja maskuliinisuus, seksuaalisuus ja tabut sekä värit. Tähtään tekstissä sukupuolisensitiivisyyteen tai sukupuolittomaiseen sävyyn. Pyrin välttämään cisnormatiivisuutta, ja esimerkiksi sanan ”mies” sijaan käytän sanaa ”miesoletettu”, ellei henkilö itse ole todennut tai viitannut identifioituvansa johonkin tiettyyn sukupuoleen. Sukupuolistereotyyppien tunnistaminen ja niiden kriittinen arviointi sekä tietoisuus sukupuolen moninaisuudesta ovat myös sukupuolisensitiivisyyttä, ja nämä ovat merkittäviä huomioita etenkin teosten analyysissä.

2 Musiikkivideo käsitteenä

Musiikkivideo on audiovisuaalinen teos, jossa yhdistetään musiikkikappale ja video. Mielestäni musiikkivideot voidaan jakaa kolmeen tyyppiin: esitettyyn, juonelliseen ja kokeilevaan musiikkivideoon. Esitetyssä musiikkivideossa artisti tai yhtye esittää kappaleen laulamalla ja/tai soittamalla. Esimerkiksi Joy Divisionin *Love Will Tear Us Apart* -video on esitetty musiikkivideo, jonka yhtye tuotti, kuvasi ja ohjasi itse. Juonellinen musiikkivideo sisältää tarinan ja voi olla esimerkiksi kuin lyhytelokuva, jota säestää kyseinen musiikkikappale. Esimerkiksi Draken ja Majid Jordanin *Hold On, We're Going Home* -video on juonellinen musiikkivideo, jonka on ohjannut Bill Pope. Kokeellisessa musiikkivideossa ei ole suoranaista juonta eikä kappaletta esitetä, vaan video voi olla esimerkiksi abstrakti taideteos tai minimalistinen animaatio. Esimerkiksi David Wilsonin animaatiomusiikkivideo Arctic Monkeys -yhtyeen *Do I Wanna Know* -kappaleelle on kokeellinen musiikkivideo. Jokaista musiikkivideotyyppiä voi yhdistää ja on yhdistelty; kuten elokuvissa vain mielikuvitus on rajana. Tyylejä tietenkin myös yhdistellään, esimerkiksi Dominic Fiken *Vampire*-musiikkivideo on sekä esittävä että juonellinen musiikkivideo. Videon on ohjannut Jack Begert. Linkit esimerkkeihin löytyvät liitteestä 2.

2.1 Tarkoitus

Musiikkivideon tarkoitus on markkinoida kappaletta ja artistia, usein myös albumia jolla kappale on. Musiikkivideo tarjoaa mahdollisuuden näyttää artisti tai yhtye radiohitin takaa, jotta voidaan myydä mahdollisimman monta albumia tai singlea eli sinkkua. Jos

kappaleen esittäjä ei itse esiinny videolla, halutaan antaa visuaalinen imago artistista tai yhtyeestä. Tavoitteena on tavoittaa niin vanhat kuin uudet kuuntelijat teoksen äärelle, ja esimerkiksi kappale yhdistettynä videoon antaa ärsykyksiä myös silmille, pelkkien korvien sijaan. Musiikkivideo voi tuoda biisille syvyyttä ja kertoakin tarinaa uudesta näkökulmasta tai vahvistaa sen sanomaa. Ja vaikkei musiikkivideo toisikaan automaattisesti uusia faneja, voi se toimia viihteenä siinä missä televisiosarjat tai elokuvat. Monilla musiikkivideoilla haetaan nykyään toistoarvoa, jotta kappale, video ja kappaleen esittäjä saavat mahdollisimman laajan näkyvyyden. (BBC Bitesize 2020.)

2.2 Modernin musiikkivideon historia Suomessa

Kansallisen audiovisuaalisen arkiston tutkija Antti Alanen kertoo, että Suomessa on tehty musiikkivideoita vuodesta 1929 alkaen. Teokset kuitenkin arvioitiin vasta jälkikäteen musiikkivideon formaatin mukaisiksi musiikkilyhytelokuviksi. (Alanen 9.9.2009, 2010, 7 mukaan). Liikkuvaa kuvaa sekä musiikkia on yhdistelty avantgardistiseen tyyliin, mutta jälki oli vielä tällöin hyvin alkeellista (Peltokangas 2015, 6). Ensimmäisen musiikkivideon titelistä on ollut paljon erilaisia mielipiteitä. Yhdysvaltalainen laulaja Tony Bennett väittää luoneensa ensimmäisen musiikkivideon kappaleeseensa *Stranger in Paradise* vuonna 1956. Videolla Bennett kävelee Lontoon Hyde Parkissa Serpentine-järveä pitkin kappaleen soidessa taustalla (Cole 2009, 238). Tšekkoslovakialaisten näyttelijöiden Irena Kacířková ja Josef Bekin esittämää *Dáme si do bytu* -videota pidetään ensimmäisenä esimerkkinä modernista musiikkivideosta. Videolla Kacířková ja Bek näyttelivät tuoretta avioparia, jotka ovat muuttaneet juuri uuteen yhteiseen asuntoon. Videon ohjasi Ladislav Rychman vuonna 1958. (Hrabalik 2011.)

Kuvio 1. Kuvakaappaus *Dáme si do bytu* -musiikkivideosta.

Alussa eri artistien musiikkivideot muistuttivat kaikki toisiaan. Usein videoissa esiintyvä artisti tai yhtye esitti kappaleen soittamalla ja laulamalla kuvituskuvien kertoessa tarinaa. Esitetty musiikkivideo oli Suomen yleisin musiikkivideotyyppi. Syy tähän oli videon suunnittelun helppous ja kokemattomuus musiikkivideoiden tuotannon saralla. 1980-luvun Suomessa musiikkivideoiden teko oli yleisesti hyvin vähäistä, myös siksi, ettei Suomella ollut vielä kansainvälisesti menestyneitä artisteja. (Peltokangas 2015, 7.)

Suomen musiikkivideokentän aktiivisimpia ohjaajia ovat muun muassa Karim Saheb, Anton Tammi, Ezra Gould, Jaakko Jokela, Eino Manner, Herra Ylppö, Hannu Aukia, Andrei Kipahti ja tietenkin Viivi Huuska. Havaintoni mukaan Suomessa katsotaan ja tehdään musiikkivideoita suuria määriä ja ”skenen” keskeisessä osassa ovat ohjaajat. Myös Oulun musiikkivideofestivaalit on merkittävä osa suomalaisen musiikkivideon kehitystä ja sen ylläpitoa. Joka vuosi Oulun musiikkivideofestivaalit, OMVF, nostaa esille ja palkitsee kotimaisia musiikkivideoiden tekijöitä.

Ensimmäinen merkki suomalaisen musiikkivideon maailmanvalloituksesta saatiin vuonna 1994, kun 22-Pistepirkko-yhtyeen *Birdy*-musiikkivideo voitti Euroopan viidenneksi parhaan musiikkivideon palkinnon MTV:n ensimmäisessä European Music Awards -gaalassa, EMAs. Videon ohjasi Mika Taanila. (Tapio 2010, 12.) Suomalaiset musiikkivideo-ohjaajat ovat myös viime vuosina niittäneet mainetta ulkomailla. Esimerkiksi Viivi Huuska ja Anton Tammi ovat ohjanneet musiikkivideoita maailmanluokan tähdille, kuten The Weekndille, Halseylle, Zara Larssonille, Lykke Lille ja Yung Leanille. Tammen The Weekndille ohjaama *Blinding Lights* -video palkittiin vuonna 2020 MTV:n Video Music Awards -gaalassa, VMAs, vuoden video -tunnustuksella.

Median ja tiedotusvälineiden kautta tekemieni havaintojen mukaan suurin osa kotimaisista musiikkivideo-ohjaajista on miehiä. Huuskan asema skenessä menestyvänä naisena on merkittävä ja poikkeuksellinen. Viivi Huuska toimii suunnannäyttäjänä ja inspiraationa alan muille tekijöille.

Selvitin olisiko havainnolleni, että suurin osa suomalaisista musiikkivideo-ohjaajista on miesoletettuja, virallista tilastollista näyttöä. OMVF:n ylläpitämän Musiikkivideo.fi-sivuston mukaan Suomessa on yli 2000 musiikkivideo-ohjaajaa, ja nämä ovat vain festivaalin kautta järjestelmään listatut tekijät vuosilta 1994–2017. (Musiikkivideo.fi 2020.) Jos sivuston arkiston perusteella haluaa tehdä olettamuksia sukupuolijakaumasta tavanomai-

sesti pelkkien nimien perusteella, väittämäni miesvaltaisesta alasta pitää paikkansa. Ohjaajat on jaoteltu aakkosjärjestykseen ja jokaisen kirjaimen alla suurin osa nimistä on miesoletettujen.

Soitin OMVF:n vastaavalle tuottajalle Juhani Oivolle, jos hänellä olisi tarkkaa dataa ohjaajien sukupuolijakaumasta, johon voisin viitata. Puhelinhaastattelussa Oivo totesi, ettei heiltä löydy järjestelmästä ohjaajien sukupuolia, koska se ei ole oleellinen tieto Oulun musiikkivideofestivaalin kilpailussa, jonka kautta arkisto on kasattu. Jotta tuo data voitaisiin saada, pitäisi tehdä oletuksia yli 2000 ihmisestä, ja tämän Oivo näkee problemattisena. Myös yhteydenotto yli 2000 ihmiseen vain tämän informaation perässä olisi jokseenkin tahditonta. Otetaan myös huomioon, että nimet on kerätty yli kahdelta vuosikymmeneltä, voisi täydellinen tiedonhankinta olla todennäköisesti mahdotonta. Oivo kuitenkin lisää, että representaation kannalta kyseinen tilasto ei olisi täysin huono idea ja sitä kannattaa pohtia. Nykyinen systeemi kuitenkin toimii, koska OMVF haluaa nähdä teoksia yksilöiltä, sukupuolesta tai muusta taustasta riippumatta. (Oivo, haastattelu 20.10.2020.)

2.3 Musiikkivideon tila ja levityskanavat

Alaotsikko on melkein suora lainaus Ville Tapion opinnäytetyön *Musiikkivideoilmiö ja sen kehittyminen Suomessa* sisältämästä otsikosta. Opinnäytetyössään hän haastattelee useita musiikkivideotutkijoita, alan ammattilaisia ja ilmiön ympärille kerääntyneitä henkilöitä. Haastateltaviltaan Tapio sai melko pessimistisiä vastauksia musiikkivideon tilasta ja tulevaisuudesta, mutta osa luotti internetin voimaan. Ohjaaja ja videotaiteilija Mika Taanila vastasi annetuissa haastatteluissaan seuraavasti:

Mainstream-musiikkivideoista tulee entistä enemmän taustatapettia. Marginaalisimmille artisteille musiikkivideot oletettavasti säilyvät tärkeänä ilmaisuvälineenä netin kautta. (Taanila 18.9.2009, 2010, 21 mukaan.)

Musiikkivideo ei ole niin kuumaa taiteen kärkeä kuin joskus 10 vuotta sitten. Animaatiokin on suuntautunut nykyään enemmän muualle. Musiikkivideoissa tyydytään varmempiin visuaalisiin ratkaisuihin, toisaalta tarinatasolla saattaa näkyä yllättäviäkin ratkaisuja välillä. Eli musiikkivideo on latistunut osin vain musan markkinointivälineeksi. (Taanila 27.11.2009, 2010, 22 mukaan.)

Ohjaaja Pete Veijasella oli melko selkeä käsitys, mihin suuntaan tulevat vuodet veisivät musiikkivideota ja ilmiötä sen ympärillä:

Musiikkivideon tilan mielenkiintoisin seikka liittyy itseasiassa jakelukeinojen murrokseen. Kuten ehkä olet jo huomannut, tv:n merkitys musiikkivideon jakeluna on nykyään toissijainen ja merkityksetön. Musiikkivideon seuraava luku kirjoitetaan internetissä ja formaatti siirtyy sinne lähiaikana isommin ja voimakkaammin. Lopullisesti. Jakeluteillä ja sen tuomilla lisämahdollisuuksilla on taipumus muuttaa / muokata myös muotokieltä. (Veijanen 21.9.2009, 2010, 22 mukaan.)

Kauan ei tarvinnut odotella musiikkivideoiden paluuta ”kuumaksi taiteen kärjeksi”, esimerkkinä eteläkorealaisen pop-tähden PSYn hitti *Gangnam Style* ylitti noin viiden kuukauden sisällä yli miljardi katselukertaa YouTubessa (BBC News 2012). Vuonna 2005 perustettu videojakelupalvelu YouTube on tämän hetken merkittävin kanava musiikkivideoille. Oli kyseessä aloittava artisti tai maailmanluokan tähti, YouTube toimii monen uuden artistin tienä levy-yhtiön leipiin. Viimeaikaisena esimerkkinä kotimainen rap-artisti Cledos, joka julkaisi ensimmäisen musiikkivideosa ja kappaleensa 1. kesäkuuta 2017. Videota katsottiin yli 100 000 kertaa kymmenessä päivässä (Suomalainen 2017), ja 21. elokuuta 2017 suomalainen PME Records -levy-yhtiö julkisti tehneensä levytyssopimuksen Cledoksen kanssa (PME Records 2017). Video siis poiki nuorelle itähelsinkiläiselle sopimuksen alle kolmessa kuukaudessa. *Töis*-video saavutti miljoonan katselukerran merkkipaalun 26. helmikuuta 2018. YouTube toimii myös isommille ja tunnetummille artisteille eduksi, muun muassa norjalaisen musiikkituottajan Alan Walkerin manageri luonnetti sivustoa markkinointi- ja jakelukanavaksi Walkerin musiikille (Forde 2016).

Musiikkivideot toimivat myös ponnahduslautana niiden ohjaajille. Musiikkivideon vapaa ilmaisumuoto tarjoaa monille uusille ja kokeneille ohjaajille paikan kokeilla uusia tapoja kertoa visuaalista tarinaa ja käyttää luovuutta. Myös nimekäs artisti tai yhtye voi auttaa ohjaajaa saamaan nimeä ja niin sanotusti jalkaa filmitteollisuuden oven väliin. Muun muassa elokuvaohjaaja Spike Jonze aloitti ohjaajan uransa tekemällä musiikkivideoita 1990-luvun alussa, jolloin hän kasvatti omaa nimeään nimekkäille artisteille ohjatuilla videoilla (Boardman 2016). Jonze on ohjannut musiikkivideoita esimerkiksi Björkille, Sonic Youthille, Weezerille ja Beastie Boysille, joiden *Sabotage*-kappaleesta tuli vielä suurempi hitti musiikkivideon myötä (IMDB 2020). Ihmiset filmitteollisuudessa ovat ylistäneet *Sabotage*-videota. Näyttelijä-ohjaaja Amy Poehler toteaa *Beastie Boys Book* -kirjassa, että ilman Jonzen ohjaamaa videota ei olisi *Anchorman*-elokuvaa, ei elokuvaohjaaja Wes Andersonia, ei Lonely Island -yhtyettä eikä Adult Swim -kanavaa (Diamond & Horovitz, 471). 1990-luvulla Jonze laajensi osaamistaan filmitteollisuuteen, ja vuonna 1999 hän

ohjasi ensimmäisen elokuvansa *Being John Malcovich*. Musiikkivideoiden avulla esimerkiksi Viivi Huuska on luonut itselleen nimeä ja mahdollisuuksia televisioteollisuuteen, sillä Huuska ohjaa Moskito Televisionin tuottamaa *Like Mother, Like Daughter* -televisiosarjaa Ylelle. Moskito Televisionin casting call -ilmoituksessa Huuskaa kuvaillaan ”musaviideokuningattareksi”, eli maine ja työnjälki musiikkivideo-ohjaajana on varmasti vaikuttava tekijä yhteistyössä. (Moskito Television 2020.)

Ville Tapio puhuu opinnäytetyössään MTV:stä ja siitä, kuinka hän tuntee MTV:n luoneen musiikkivideoilmiön sen 1980-luvun tarjonnan, joka oli pääosin musiikkivideoita ja musiikkiohjelmia (Tapio 2010, 6). 1980-luvun alussa MTV ja Grammy-gaala aloittivat myös palkitsemaan musiikkivideoita ja niiden tekijöitä. Grammy-gaala palkitsi Duran Duranin *Girls On Film/Hungry Like a Wolf* -videon parhaana musiikkivideona ensimmäistä kertaa ikinä vuonna 1983 (NARAS 2020). MTV:n järjestämä VMAs, Video Music Awards -gaala, järjestettiin ensimmäistä kertaa vuonna 1984, ja vuoden parhaana videona palkittiin The Cars -yhtyeen *You Might Think* -video (Bugbee 2016). Suomessa musiikkivideoiden ilosanomaa ryhtyi levittämään MTV3:n *Jyrki*-niminen ohjelma vuonna 1995. *Jyrki* oli ensimmäinen suomalainen televisio-ohjelma, jossa suomalaiset artistit, yhtyeet ja musiikkivideoiden tekijät pystyivät esittämään musiikkivideoitaan. (Särkkä 2016.) Ohjelmaa esitettiin vuosina 1995–2001, lähetyksiä tehtiin kaikkiaan 2091, ja joka vuosi niissä esitettiin noin 4000 musiikkivideota (Wikipedia 2020).

YouTube jatkoi 2010-luvulla, sen mitä MTV aloitti 1980-luvulla. Kuitenkaan tässä tapauksessa artistin ei tarvitse olla levy-yhtiön kirjoilla, vaan musiikkivideon budjetti voi olla vaikka pyöreä nolla, ja silti se voi menestyä maailmanlaajuisesti ja tavoittaa valtavan yleisön. RBB Economicsin vuonna 2017 teettämän tutkimuksen mukaan YouTube on sen käyttäjille tällä hetkellä maailman suurin ja merkittävin alusta uuden musiikin löytämiselle. Tutkimus selvitti sivuston arvoa musiikkiteollisuudelle. RBB:n kyselyyn vastasi yhteensä 1500 ihmistä neljästä Euroopan maasta. (RBB Economics 2017.) Ja kyseinen käyttäjäkunta on valtava: YouTubeen mukaan sillä on yli kaksi miljardia käyttäjää, eli miltei kolmannes kaikista internetin käyttäjistä. YouTube-videoita katsellaan päivittäin miljardi tuntia, ja sivustolla on paikallinen versio yli sadassa maassa ja sitä voi käyttää 80 eri kielellä. (YouTube 2020.)

Palvelun varjopuoli kuitenkin kulkee käsi kädessä mahdollisuuksien kanssa: koska kennellä tahansa on mahdollisuus julkaista musiikkivideo YouTubessa missä ja milloin vain,

on kilpailu armottoman suuri. Verrattuna esimerkiksi MTV:n alkuaikojen ohjelmistoon artistin tai yhtyeen oli huomattavasti helpompi ponnahtaa kirkkaammin kuluttajien nähtävälle lineaarisella syötöllä, kun vain yksi video näkyi kerrallaan. Nyt videon on erotuttava miljardien videoiden valtamerestä, jossa kuluttaja voi valita kiinnostavamman videon. YouTuben algoritmi voi pahimmassa tapauksessa vaikeuttaa videon leviämistä, suosimalla jo paremmin menestyviä videoita.

Näen silti nykyisen tilan olevan erinomainen. Terve kilpailu ajaa tekijöitä kokeilemaan uutta, haastamaan katsojaa ja eri tyylien ystäville löytyy varmasti paljon katseltavaa. Ilman palveluja kuten YouTube, moni uusi ja nykyään suuri taideteos olisi jäänyt näkemättä. Puhumattakaan teknologian kehityksestä ja kuvauskaluston hintojen laskusta 1980-luvulta tähän päivään. Nykyään lähes jokainen älypuhelimella omaava voi luoda tasokkaitakin musiikkivideoita ilman taloudellisia menoja, kuten studion ja kaluston vuokrausta tai ostamista, jotka aiemmin olivat välttämättömiä. Teknologinen kehitys on mahdollistaa myös musiikinteon ja sen opettelun nykypäivänä lähestulkoon kaikille.

3 Viivi Huuskan ohjausprosessi

Opinnäytetyötäni varten haastattelin itse ohjaaja Viivi Huuskaa koskien hänen työtään ja sitä, miten hän ohjaa musiikkivideon. Sähköpostitse tehtyjen haastatteluiden kysymykset sekä linkit haastattelussa viitattuihin musiikkivideoihin löytyvät liitteistä 1 ja 2.

Viivi Huuskan ura ohjaajana alkoi hetken mielijohdeena, joka tuntui sopivan pelottavalta. Vaikkei hän ollut aiemmin nähnyt itseään ohjaajana, nyt Huuskasta kuvaukset tuntuvat kodilta. Hän tuntee olevansa luotu ohjaamista varten ja se tuo hänelle valtavasti voimaa ja energiaa. Huuska rakastaa ohjaamista ja uskoo tämän olevan vasta alkua kaikelle. (Huuska, 5.11.2020.)

Huuska kertoo aloittavansa luovan prosessinsa luomalla pohjan, jota hän lähtee kuvittamaan. Musiikkivideota tehtäessä kaikki lähtee itse kappaleesta: mistä se kertoo ja mitä sillä halutaan sanoa. Tähän Huuska rinnastaa kappaleen esittäjän persoonan. (Huuska, haastattelu 27.2.2018.) Hän kertoo, että asiakkaan tai artistin kanssa keskustelu auttaa häntä luomaan teokseen tarinan. Huuskan mielestä on tärkeää luoda tarina, joka kertoo kyseisestä ihmisestä. Tämä taas ruokkii häntä itseään kirjoittajana. (Huuska, haastattelu

5.11.2020.) Tutustuakseen persoonaan ohjaaja tapaa artistin ja pyrkii selvittämään kokonaiskuvan artistin ja kappaleen välillä. Huuskan mukaan tapaamiset muistuttavat enemmän terapeutin vastaanottoa kuin työtä. Hän kyselee tapaamisissa ”outoja kysymyksiä”, esimerkiksi artistin inspiraatiosta, pakkomielteistä ja epävarmuuksista. Huuskan avain asiakkaan luottamukseen ovat läheisyys, avoimuus ja haavoittuvaisuus. Jotta ihmisestä voi paljastaa jotain uutta, täytyy näyttää myös itsestään herkkyyttä, Huuska kertoo. (Huuska, haastattelu 27.2.2018.)

Olen hyvin intensiivinen, haluan että kuvattavallani on erityinen olo. Istun aina maskissa, kesti se 15min tai 4h, sen ajan mitä tuotannollisesti on mahdollista. Kyselen, haluan päästä lähemmäs. Kyselen lisää, koskettelen, etsin aiheita mistä voimme puhua, etsin epävarmuuksia, heikkouksia. Aloittaessani kuvaamisen menen yleensä lähelle kertomaan mitä tunnetta lähdetään hakemaan ja keskustellaan siitä hetki. Jokaisen kuvauksen jälkeen halaan koko tuotantoryhmääni ja esiintyjäni. Monesti. Koskaan ei voi kiittää tarpeeksi. Se on mun perhe. (Huuska, haastattelu 27.2.2018.)

Metodit käyvät järkeen, Huuska kertoo olevansa ”dokumenttielokuvafriikki”. Hän kertoo nautivansa asioiden näkemisestä, joita normaalisti ei näe. Huuska imee pohjaa omaan tekemiseensä eräänlaisesta tirkistelystä ja ihmisten käytöksen ja opittujen käytösmallien havainnoinnista. (Huuska, haastattelu 27.2.2018.) Hän kertoo ohjaajan työn olevan pitkälti ihmisten lukemista hyvinkin nopeassa ajassa. Huuska pyrkii sopeutumaan ohjattavan tai ohjattavien energiaan ja rytmiin sekä pyyhkimään pois kameran läsnäolon yhteisellä yhteydellä. Ohjatessaan esimerkiksi nuoria näyttelijöitä, Huuska huomaa käyvänsä ylikierroksilla, kun taas aikuisten ammattinäyttelijöiden kanssa hän on hyvin hillitympi. Rytmin tärkeyttä hän korostaa amatööriesiintyjien kanssa, jolloin tärkeää rytmin lisäksi on löytää yhteinen puheenaihe tai tapa rentouttaa heitä. (Huuska, 5.11.2020.)

Viivi Huuska kertoo oppineensa tavan tekemällä. Huuska on huomannut, että mitä lähemmäksi hän pääsee ohjattavaa henkilökohtaisella tasolla, sitä helpompaa ohjattavan on luottaa Huuskaan. Tätä kautta ohjattava antaa itsestään enemmän kuvaushetkellä. Hänen mukaansa sama pätee myös koko työryhmään: Huuska tuntee välillä olevansa kuin kapellimestari, joka luo rytmin koko tiimiin ja esiintyjiin. (Huuska, haastattelu 5.11.2020.) Hän antaa esimerkin Mikael Gabrielin *Löytäjä saa pitää* -musiikkivideon kuvauksista:

Japanissa kuvatessamme huomasiin, että siellä esimerkiksi ympäristö ja työskentelytavat luovat tämän rytmin. Siellä setissä ei juuri puhuta vaan hiljaisuus syntyy kunnioituksesta toisiin ja erityisesti esiintyjän tilaan. Työryhmä ei puhu suoraa minulle, koska kunnioitus on suuri. Tästä kokemuksesta opin myös sen, että hiljaisuus on hyvä, vain katse voi olla riittävä luottamuksen luomiseen. Ohjatessani Mikael Gabrielin musiikkivideon siellä, hänen uniinsa sijoittuvissa hetkissä äitiä esitti 54-vuotias japanilainen nainen, joka ei puhunut englantia, hän ei toisin sanoen myöskään täysin tiennyt mistä kappale kertoo. Hän tiesi videon perus tarinan ja hivenen Mikaelin taustoja biologisesta äidistään. Hän liikutui kyyneliin, hiljaisessa setissä, jossa Mikael ja hän tuntuivat olevan vain kaksin. Hän pelästyi ja pyysi anteeksi tätä. Sanoin hänelle, että älä, ole vain näin.

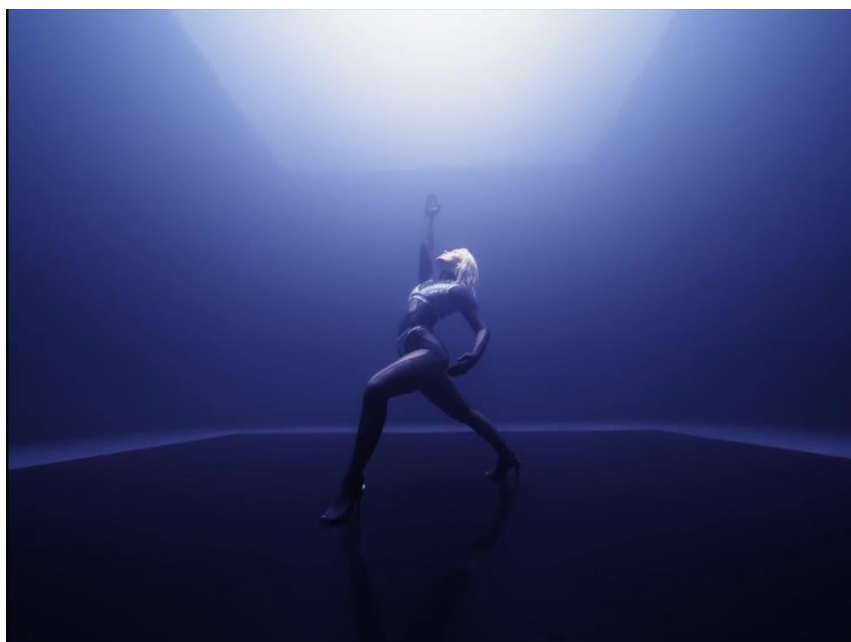
Kuvauksen jälkeen hän tuli kiittämään minua ja sanoi että on katsonut kaikki työni ja näkee että teen tätä sydämellä. Se hetki on ikimuistoinen. Aito kontakti, joka syntyi vain katseella molempien sydänten ollessa auki. (Huuska, haastattelu 5.11.2020.)

Kuvio 2. Kuvakaappaus *Löytäjä saa pitää* -musiikkivideosta.

Vuonna 2020 Viivi Huuska ohjasi ensimmäistä kertaa musiikkivideon etäyhteydellä vielä ulkomaalaiselle artistille. Zara Larssonin *Love Me Land* -kappaleeseen ohjatun videon ohjausprosessi erosi huomattavasti Huuskalle tutusta tyylistä. Huuska kertoo etäohjaamisen olleen hyvin vaikeaa. Hän ei ollut koskaan ollut Zara Larssonin kanssa samassa tilassa, mikä vei pois paljon luottamuksen ja rytmin luomisesta. He keskustelivat useita tunteja puhelimesta ja tekivät harjoituksia, mutta Huuskan mukaan videopuhelut eivät kykene korvaamaan läsnäoloa. Huuskan mukaan yksityiskohtien hiominen ja minimalististen tunnetilojen ohjaaminen on vaikeinta etänä. Ohjattavan lähelle pääsy olisi ollut tärkeää. Hän toteaa, että vaikka mukana oli maailman huippuja ja kaikki näytti juuri siltä

miltä hän halusi, ei ohjaaja vaan päässyt mukaan kuvausten energiaan. Jos vertaa Huuskan normaalia tapaa ohjata, istuminen kotona tuolilla ja puhuminen pätkivälle tietokoneelle on kaukana siitä. Myös levy-yhtiö toisessa maassa etäyhteyden päässä hidastutti prosessia: kaikilla oli tietenkin sanottavaa eri asioihin, joten kaiken balanssin löytäminen oli haastavaa. Tuotannon jälkeen Huuska kertoo löytäneensä itsestään paljon: jos hän kykenee ohjaamaan etänä tämän tason artistia, on hän tullut urallaan pitkälle ja pystyy mihin vain. (Huuska, 5.11.2020.)

Kuvio 3. Kuvakaappaus *Love Me Land* -musiikkvideosta.

4 Analyysi Huuskan teoksista

4.1 Analyysistä ja teemoista

Sanotaan, että kuva kertoo enemmän kuin tuhat sanaa. Olen väitteen kanssa samaa mieltä; sanat rajoittavat ja ohjaavat mielikuvituksen niiden haluamaan suuntaan, kun taas kuva usein varastoi sisäänsä enemmän tulkittavaa kuin sana. Kuvaa on tästä syystä mielestäni helpompi analysoida laajemmin. Massachusetts Institute of Technologyn vuonna 2014 teettämän tutkimuksen mukaan, ihmisaivot voivat tunnistaa silmien kautta tehdyn kuvallisen näköhavainnon jopa 1,3 sadasosasekunnissa (Vuohelainen 2014). Informaatio kuvasta saadaan siis miltei välittömästi. Jos viedään ajatusta vielä pidemmälle, kuvaa mahtavampi kerrontatapa on liikkuva kuva. Liikkuva kuva kykenee

kattamaan kaikessa sen monipuolisuudessaan vielä syvemmän tarinan kuin still-kuva. Viivi Huuska toteaa haastattelussaan liikkuvan kuvan tarinankerronnan tasojen olevan äärettömät ja paljon laajemmat kuin valokuvan (Huuska, 5.11.2020).

Analysoidessani Huuskan teoksia hyödynnän hyvin paljon omaa visuaalista lukutaitoani. Kirjassaan *Katseen voima* Tampereen yliopiston professori Janne Seppänen luonnehtii visuaalisen lukutaidon olevan kyky ymmärtää ja hahmottaa visuaalisten järjestysten kulttuurisia merkitystä, niitten historiallisuutta ja niihin liittyviä valtaprosesseja. Myös vaihtoehtoisten järjestysten hahmotus on olennaista. Seppänen toteaa, ettei visuaalinen lukutaito ole vain näkyvän todellisuuden ymmärtämistä, vaan se voi myös tuottaa esityksiä tai näkökulmia, jotka haastavat yleistä käsitystä monille tutusta aiheesta tai tavasta. Kykyä haastaa esimerkiksi sukupuolen tai seksuaalisuuden esittämiseen liittyviä stereotyyppioita. (Seppänen 2001, 148.)

On hyvä kuitenkin muistaa, että niin minä kuin Huuska molemmat osaksemme nojaamme elämämme aikana kohtaamiimme ja kulttuurimme tarjoamiin representaatioihin eli mielessämme oleviin käsityksiin tai ajatuksiin siitä, millaista kuvastoa tai sanastoa voi pitää spesifien ajatusten esityksinä. Tämä pätee tietenkin, jos tavoittemme on että toiset ymmärtävät meitä. Viestintä kuitenkin usein epäonnistuu tai saa toisen muodon, koska emme ikinä kykene hallitsemaan kuvallisten tai sanallisten representaatioiden tarkoituksia täysin. Tätä kautta esimerkiksi kuvastomme voi sisältää merkityksiä ja valintoja, joita emme alun perin tietoisesti tarkoittaneet. (Seppänen & Väliaverron 2012, 96.) Esimerkiksi jos tulkitseen Huuskan värivalinnan symboloivan kuolemaa, se ei tarkoita että hän teki välttämättä tietoisesti päätöksen symboliikasta. On mahdollista, että Huuskan mielestä kyseinen väri vain sopi lavastukseen ja siksi hän valitsi sen. Tällainen merkitysten vakaus ja epävakaus on siis inhimillinen osa viestintää ja vuorovaikutusta (Seppänen & Väliaverron 2012, 96). Analyysissäni löydän musiikkivideoista paljon merkityksiä ja allegoriaa eli vertauskuvia omien representaatioitteni kautta ja tarkoitukset teoksien takaa eivät välttämättä kohtaa niiden tekijän kanssa. Tutkimuksessa käytän hermeneutiikkaa, eli tulkintani eivät kuitenkaan ole mielivaltaisia, vaan tavoittelen pohjaamaan kaikki analyysini väitteet aineistoon. Katson videoita oman ”linssini” läpi, joka on alati kehittyvä. Janne Seppänen toteaa kirjassaan *Katseen voima* katsomisen olevan jatkuvaa ja muokautuvaa toimintaa, jossa aiemmat vuorovaikutukset, kulttuurilliset kokemukset ja mielikuvat lomittuvat keskenään (Seppänen 2001, 97).

Toistuvat teemat, joita analysoin, ovat sukupuoliroolit ja maskuliinisuus, seksuaalisuus ja tabut sekä värit. Nämä aihealueet valikoituivat omien havaintojeni ja tekemäni haastattelun pohjalta, jossa Viivi Huuska kertoi inspiraatioistaan ja taustastaan. Hän kertoo teoksiensa toistuvia teemoja olevan seksuaalisuus, sukupuoliuus, tabut, stereotyyppiat, alakulttuurit ja populaarikulttuuri. (Huuska, haastattelu 26.2.2018.) Nämä kaikki teemat näkyvät jokaisessa Huuskan työssä tavalla tai toisella. Syy tähän juurtaa juurensa Huuskan nuoruudesta:

16-vuotiaana elin drag queenien kesellä, jossa seksuaalisuuden vapaa ilmaisu, naiseuden ja sukupuolen havainnointi, stereotyyppiat ja karnevalistisuus/värit olivat paljon läsnä. Ilmaisuni on sitä mitä elin silloin. (Huuska, haastattelu 26.2.2018.)

Huuska on myös opinnäytetyössään *I Breathe Plastic* tutkinut naiseutta ja sen muotojen esittämistä mediakuvastossa, naisten seksuaalista ilmaisua verkkoympäristössä sekä naista objektina. Opinnäytetyössä esiintyvät teokset ovat kuvauksia naismallista, jollaiseksi median pornoistuminen on ne luonut. Teokset, kuten Huuskan musiikkivideotyöt, ovat karnevalistisia, vietteleviä ja hyökkäviä. Ohjaaja tarkastelee aihetta oman henkilöhistoriansa kautta. (Huuska 2014.) Kysyessäni millaista symboliikkaa teoksissa voi nähdä, Huuska vastasi:

Tämän voi kukin päätellä itse. Henkilökohtaisesti lähdän yleensä hyvin yksinkertaisesti purkamaan teemoja, katsomalla ja lukemalla aineistoa aiheeseen liittyen. (Huuska, haastattelu 26.2.2018.)

Tämän aion itsekin tehdä: päätellä itse käyttäen aineistoa apunani.

4.2 Musiikkivideoiden esittely

Aineistona käytän neljää Viivi Huuskan ohjaamaa musiikkivideota: *Cheek – Me Ollaan Ne Part 2 (feat. Elastinen, JVG, Nikke Ankara, Kube, Pete Parkkonen)*, *Nelli Matula – Lemmikki*, *Pete Parkkonen – Kohta sataa* ja *Elastinen – Peili*. Analysoin näissä videoissa toistuvia teemoja ja symboliikkaa ja sitä miten ne on tuotu esille. Linkit analysoitaviin teoksiin löytyvät liitteestä 2.

Me Ollaan Ne Part 2 –videossa räppärit Cheek, Elastinen, Jare ja VilleGalle eli JVG, Nikke Ankara ja Kube sekä laulaja Pete Parkkonen vuorotellen uhoavat ja räppäävät ”suomirap-skenen” herruudesta. Videolla nähdään räppäreiden taustalla kolme mallia.

Jokaisen artistin omassa säkeistössä heidät on asetettu eri asetelmaan, esimerkiksi Kuben vuorolla kaksi mallia kaataa tämän päälle punaviiniä ja Cheekin vuorolla tämän takana mallit esittävät ampuvansa konekivääreillä. Studio ja sen lavasteet ovat punaisia, lavastettu käytävä ja videon tunnelma on kuin stereotyyppisessä hiphop-musiikkivideossa.

Kuvio 4. Kuvakaappaus *Me Ollaan Ne Part 2* -musiikkivideosta.

Lemmikki-videossa laulaja Nelli Matula laulaa seksuaalissävytteisesti mieshenkilölle, josta hän haluaa ”lemmikin leikkeihin”. Videossa Matula muun muassa kouluttaa miestä kuin koiraa herkuilla, nostaa tämän olkapäälleen ja yleisesti kiusoittelee tätä. Videossa laulaja myös tanssii ja lopussa hakee ”lemmikkinsä”, joka on vankina varastossa, takaisin leikkimään. Musiikkivideon tunnelma on seksuaalissävytteisesti leikkisä ja tuhma.

Kuvio 5. Kuvakaappaus *Lemmikki*-musiikkivideosta.

Kohta sataa -musiikkivideossa laulaja Pete Parkkonen tanssii ja liikehtii vähäpukeisena autokorjaamolla. Kappaleessa hän laulaa seksistä ja villistä yöstä, jonka aikoo viettää petikumppaninsa kanssa. Videolla Parkkonen myös suihkuttaa vettä, samppanjaa ja ampuu konfetteja haarojensa välistä. Teoksen tunnelma on hyvin seksuaalisjännitteinen.

Kuvio 6. Kuvakaappaus *Kohta sataa* -musiikkivideosta.

Peili-videossa räppäri Elastinen lausuu monologin yhteiskunnan paineista ja pelosta siitä, mitä muut ajattelevat hänestä ja hänen toiminnastaan. Tämän jälkeen Elastinen tanssii yksin tyhjässä huoneessa, miekkailee toisen henkilön kanssa, ja lopussa hän istuu katetussa ruokapöydässä yksin. Kappale kertoo itsensä kanssa painimisesta, kasvamisesta ihmisenä ja kritiikin vastaanottamisesta. Musiikkivideon tunnelma on seesteinen ja raikas. Tapahtumapaikkana toimii kartano.

Kuvio 7. Kuvakaappaus *Peili*-musiikkivideosta.

4.3 Sukupuoliroolit ja maskuliinisuus

Me Ollaan Ne Part 2 -musiikkivideo on julkaistu vuonna 2016, ja julkaisunsa jälkeen se vastaanotti paljon kritiikkiä. Esimerkiksi Suomen tasa-arvovaltuutettu Pirkko Mäkisen mukaan video käyttää naisia halventavasti ja luo naisista epäaidon kuvan (Latvala 2016). Eikä ihme, videolla miesräppärijoukon taustalla nähdään naiset pelkkinä katseenvangitsijoina, jotka esimerkiksi uivat kahluualtaassa, juovat ja juottavat pillillä limsaa ja syövät spagettia. Yhdessä kohtauksessa naiset ovat kontallaan talutushihnan päässä kuin koirat samalla kun JVG-yhtyeen Jare räppää.

Sen sijaan miehet esitetään videolla vahvoina, menestyvinä, aggressiivisina, seksuaalisesti haluttavina, dominoivina, uhoavina, tyylikkäänä ja lista jatkuu. Cheek ”possensa” kanssa ”ovat ne, jotka duunaavat sun unelma-ammattia” ja joilla on ”tinaa millä leipoa.” Jotta varallisuus ei jäisi epäselväksi, designer-vaatteiden lisäksi videolla nähdään seteleitä Cheekin naamalla varustettuna.

Tämä on myös yleinen representaatio sukupuolirooleista popkulttuurissa ja mediassa: Miehet nähdään vahvoina ja menestyvinä, kun taas naiset toimivat katseenvangitsijoina ja asusteena miehille. Ohjaaja Viivi Huuskan mukaan jokainen päätös musiikkivideolla oli täysin suunniteltu. Musiikkivideolla ohjaajan mukaan alleviivataan valta-asetelma, joita katsoja ei tavallisesti huomaisi, koska siitä on tullut normi. (Sarhima 2016.) Talutushihnat naisilla ovat vain hiuksenhieno ylilyönti, joka saa katsojat olemaan vuorovaikutuksessa videon kanssa ja ottamaan kantaa.

Nelli Matulan *Lemmikki*-videossa sukupuoliroolit on taas käännetty toisinpäin. Videolla nainen on valta-asemassa ja dominoi miestä, joka on videossa alistettu ja "aivoton" objekti. Matula esitetään videossa fyysisesti vahvana ja miestä älykkäämpänä. Mies on "lemmikki", avuton ilman omistajaa, hyväksyy huonon kohtelun ja kiusaamisen sekä tottelee kiltisti naisen käskyjä.

Pete Parkkosen *Kohta sataa* -videolla laulaja laittaa itsensä likoon ja esiintyy kuten esimerkiksi monet amerikkalaiset naislaulajat musiikkivideoillaan jo vuosia: miltei alasti ja hyvin eroottisesti. Ennen videon julkaisua ei tällaista ollut tehty varsinkaan näillä leveysasteilla. Parkkonen asettaa itsensä samaan aikaan hyvin maskuliiniseen asemaan lihaksikkaan fysiikkaansa avulla, jota monet naiset ja miehet ihailevat monista eri syistä, mutta myös hyvin epämaskuliiniseen tilanteeseen: tämä mies näyttää haavoittuvaisuutta. Hän altistaa vartalonsa ja liikehdintänsä kaikkien nähtäville ja arvosteltavaksi. Tämä on hyvin epätavallista miehille mediassa ja popkulttuurissa. Videon tuottama representaatio ei vastaa mentaalista representaatiota eli sitä mielikuvaa, jonka avulla olemme tottuneet tunnistamaan ja tulkitsemaan miesten esityksiä (Seppänen 2005, 84). Vaikkakin Parkkonen tuskin kohtasi yhtä paljon kritiikkiä videotyöskentelystään, kuin vastakkainen sukupuoli olisi, on videon antama mieskuva virkistävä piikki viihdeteollisuudelle.

Videon ohjaaja kertoo hänen ja Parkkosen luottamuksen olleen todella luontaista. Hän kyseli Parkkosen tuntemuksia ja rajoja kuvausten aikana, mutta pyrki säilyttämään kuitenkin jännitteen koko kuvausten ajan, joten keskustelua setissä käytiin hyvin vähän. (Huuska, haastattelu 26.2.2018.)

Kuten *Kohta sataa* niin myös *Peili* rikkoo totuttua mieskuvaa. Teokset ovat keskenään hyvin samanlaisia: toisessa mies riisutaan fyysisesti ja toisessa henkisesti. Elastinen kertoo Facebook-sivullaan tehneensä tai olleensa mukana tekemässä yli 60 musiikkivideota ennen *Peiliä*, ja kaava käsien heiluttelusta ja taustan vaihtumisesta ei tuntunut kappaleeseen oikealta. Hän kertoo Huuskan ohjanneen häntä tanssimaan kaksi tuntia tyhjässä huoneessa kuin kukaan ei katsoisi. Tämä oli tehnyt artistin olo hieman epämukavaksi, mutta hän kertoi kuvauspäivän jälkeen olleensa iloinen, kuinka ohjaaja sai avattua hänessä aivan uutta luovuutta. (Elastinen 2017.) Huuska kertoo heidän ottaneen monia ottoja juuri tuon suojakuoren murtamiseksi. Jokaisen oton jälkeen ohjaaja ja räppäri keskustelivat siitä, miltä kuvaaminen tuntuu. Huuska ja Elastinen keskustelivat myös elämästä, ihmisyydestä ja rakkaudesta. (Huuska, haastattelu 26.2.2018.)

Videossa siis nähdään haavoittuvainen ja hieman epävarma rap-artisti, joka rohkenee mennä oman mukavuusalueensa ulkopuolelle. Tällaista ei yleensä hiphop- tai rap-musiikissa nähdä, koska alakulttuurin asettamalla maskuliinisuuden mitalla on iso osa genren olemusta. Kuten Parkkosen videossa, *Peilissä* nähdään representaatio miehestä, jota ei olla totuttu näkemään tai yhdistämään mielikuvien mieheen. Hyvä vertailukohde on aiemmin mainittu *Me Ollaan Ne Part 2*, jossa nähdään Elastisesta hiphopin asettama ”tosimies”.

4.4 Seksuaalisuus ja tabut

Seksuaalisuus ja tabut näkyvät vahvasti analysoitavissa töissä. Huuska pyrkii töissään näyttämään ihmisille jotain, mitä ei ole totuttu näkemään tai muuten vain kauhistellaan. Esimerkiksi *Lemmikki*-videossa esitetään nainen dominoimassa ja nöyryyttämässä miestä. Vaikka meno jää melko ”vaniljaksi” ja siveelliseksi, on videolla oma seksuaalinen jännitteensä. Puhumattakaan laulun sanoituksesta, jossa laulaja haluaa muun muassa laittaa miehen ”näyttille häkkiin”. Video ottaa vaikutteita seksuaalisesta roolileikistä, petplaysta, jonka pohjimmainen idea on kahden aikuisen ihmisen roolileikki, jossa toinen on usein dominantti omistaja ja toinen alistuva lemmikki (Valens 2020). Petplay ja nöyryytys seksuaalisessa tarkoituksessa ovat myös ominaisia työtapoja dominoille tai dominatrixeille. He ovat seksityöläisiä, jotka työnään alistavat asiakkaitaan tämän haluamalla tavalla. Domina voi toimia myös ilman maksua, esimerkiksi toisena osapuolena D/s-suhteessa, jolloin henkilö ei ole seksityöläinen. (Lindemann 2010, 588–606) D/s-suhteessa,

kuten petplayssa, toinen suhteen osapuoli on alistava ja toinen alistuva (De Visser, Grulich, Rissel & Smith 2008, 1660–1668).

Myös *Me Ollaan Ne Part 2* -videossa nähdään samantyylistä leikkittelyä, mutta miehen ja naisen roolit ovat vaihtuneet. Lisäksi videossa nähdään hihna ja valjaat, joissa maassa konttaavat naiset ovat, ja tämä viittaa toiseen seksuaaliseen harrasteeseen: bondageen. Bondage on sadomasokismin muoto, jossa henkilö nauttii sidotuksi tulemisesta (Keesling 1993, 167).

Pete Parkkosen musiikkivideossa ei jää epäselväksi sen seksuaalisuus. Video ja kappale kertovat voimakkaasti seksistä, ja sitä on vaikea olla huomaamatta. Videossa nähdään Parkkosen melkein alastoman vartalon lisäksi esimerkiksi pornosta tuttu ”money shot”: kohtaus, jossa yleensä miesesiintyjä ejakuloi vastaanäyttelijän kasvoille. Videolla tämä on simuloitu vesiletkulla, kuohuviinipullolla ja konfettitykillä. Simulointi voi olla myös viittaus urofiliaan tai ”kultaiseen suihkuun” eli niin sanottuun piss play -fetissiin, jossa virtsaaminen on osana seksuaalista esileikkiä (Balon 2016, 188). Kappaleen nimikin voi olla epäsuora viittaus kyseiseen aktiviteettiin.

Teos alkaa Parkkosen himokkaalla katseella, jonka heijastuksesta voidaan nähdä sydämen muotoinen valaisin. ”Sydänsilmät” ottavat inspiraatiota jostain hieman viattomammasta, esimerkiksi piirretyistä ja sarjakuvista. Piirretyissä ja sarjakuvissa hahmojen silmät muuttuvat usein sydämen muotoiseksi näiden nähdessä jotain mihin ihastuvat. Parkkonen osoittaa kiintymyksensä heti alussa videon katsojaan, ja tätä efektiä seuraa viettelevä ja kiihkeä ”soidintanssi”. Lopussa Pete Parkkonen sytyttää punaista hohtavan hätäsoihdun, joka voisi olla viittaus punaisten lyhtyjen alueeseen. Punaisten lyhtyjen alue, red light district, on yleensä alue kaupungissa, joka on keskittynyt seksityöhön ja prostituutioon. Tällaisia alueita on ympäri maailmaa ja tunnetuin sijaitsee Amsterdammassa, De Wallenissa. Termi juurtuu juurensa punaisista kaasulampuista, joilla bordellin omistajat hienovaraisesti viestivät yrityksensä toiminnasta. (Crabtree 2019.)

4.5 Väri

Cheekin videossa vallitsevana värinä nähdään punainen. Videon lavasteet ovat kirkkaan punaiset, ja siinä esiintyvät räppärit ja mallit on puettu punaiseen, mustaan ja valkoiseen. Punainen väri videossa on tuotu symboloimaan voimaa ja aggressiivisuutta, joka tukee

kappaleen sanomaa. Väri toimii varoituksena muille räppäreille, kuin liikennemerkki tai punainen liikennevalo. Se käskee katsojaa pysähtymään ja katsomaan.

Punainen on monitulkinnallinen väri. Se on historian myötä symboloinut monia eri asioita erilaisissa merkityksissä, joita nähdään yhä arkipäiväisessä elämässä. Kristinusko on jo 300-luvulta lähtien ollut suurin vaikuttaja värien käyttöön länsimaissa, kirkossa ja jumalanpalveluksissa käytettyjä liturgisia värejä käytetään paljon symbolisesti. Punainen on yksi viidestä liturgisesta väristä, ja se symboloi muun muassa verta ja tulta. Historiassa punainen on myös liitetty itse paholaiseen. Koska se on lämmin väri, yhdistäminen tulleen, kuumuuteen tai helvettiin ei ole kaukaa haettava. (Laine 2011, 9–10.) Cheekin vertaaminen paholaiseen punaisessa helvetissä voisi ollakin jotain mitä Huuska haluaisi alleviivata. Videolla myös ”läträtään” Kristuksen verellä eli punaviinillä, kun kaksi mallia kaatavat sitä kaksi pullollista Kuben päälle. Väreiltään video on jopa hieman satanistinen.

Oma tulkintani on, että Cheek eli Jare Tiihonen oli ja on yhä musiikkiuransa jälkeen suomirap-piireissä ristiriitainen hahmo, joka nähdään samaan aikaan sekä genren häpeäpilkkana että suurimpana lähettiläänä. Hänen sanoituksiaan on paheksuttu kapitalistisina ja naisia esineellistävinä, mutta samalla Cheekiä on kiitetty suomalaisen hiphop-kulttuurin tuomisesta valtavirran tietoisuuteen. Punaisella värillä kuvastetaan myös artistin ristiriitaisuutta, sillä se yhdistetään vaaran ja pahuuden lisäksi myös tärkeyteen. Hyviä esimerkkejä värin käytöstä tässä yhteydessä ovat paloauto ja Hollywood-elokuvan ensiillan punainen matto, jotka molemmat kuvastavat tärkeyttä (Laine 2011, 9–10).

Kuten punaisesta väristä, saa videosta myös useamman tulkinnan. Punainen väri tuo mieleeni härkätaistelun: Cheek on matadori ja vierailijat hänen ryhmänsä, cuadrillas. Katsoja on yleisö tai härkä, riippuen katsooko videota ihastellen vai vihaten. Härkätaistelussa, kuten videossa, matadori haluaa saada härän raivon partaalle punaisella viitalla, muletalla, ennen härän surmaamista härkätaistelun päätteeksi. Värimaailma ja pullistelevat sanoitukset toimivat hyvin viittana, joka saa härän tulistumaan. Cheekin säe kappaleen lopussa on metafora härän, eli vihaajan tai haastavan räppäriin, surmauksesta. Yleensä härkätaistelun päätähti esiintyy ensimmäisenä, mutta kyllähän se likaisin ja raain työ jätetään videon päähenkilölle. Vaikka tutkimukset ovatkin osoittaneet härkien olevan värisokeita ja ärsytyksen syntyvän viitan liikkeestä, kulttuurissamme ja pop-kulttuurissa ajatellaan härkien vihaavan punaista väriä (Eguren, Gaudio, Riola & Sanchez

1989, 199–206). Toisaalta artistien liikkeet tai punaisten setelien leijailun voi laskea ärsytyksen aiheuttajaksi, joka tukisi vahvemmin härkätaistelumetaforaa.

Lauramaria Laine mainitsee opinnäytetyössään *Värien viestit*, useamman tutkijan näkemys siitä, että punainen väri yhdistetään vihan tunteisiin. Cameron Chapman, kokenut graafinen suunnittelija, yhdistää värin myös väkivaltaan ja sodankäyntiin, jonka merkitystä on myös varmasti haettu *Me ollaan ne part 2* -videoon (Laine 2011, 9–10). Sodankäyntiä haastajia vastaan. Punaista yhdistetään myös luonteenpiirteisiin, kuten voitontahto, kilpailuhenkisyys ja impulsiivisuus. Teoksessa väri tukee sanoituksia isosti, se vahvistaa viestin visuaalisesti.

Punainen väri on tuotu myös viettelemään katsojaa. Videossa esiintyvät mallit ja artistit on puettu punaiseen, he toimivat seksuaalisena ja romanttisena ärsykkeenä teoksessa. Arkipäivässä ja pop-kulttuurissa voidaan havainnoida tällaisia assosiaatioita, esimerkiksi huulipunissa ja punaisissa mekoissa tai punaisissa urheiluautoissa ja ruusuissa (Laine 2011, 9–10). Ilmiölle on myös nimi: red-dress effect. Ilmiöön liittyvissä tutkimuksissa kohdehenkilöä on pidetty paljon viehättävämpänä punaisissa vaatteissa kuin valkoisissa. (Strain 2012.) Punaisella värillä voidaan siis viestiä tunteita ja haluja laidasta laitaan, vihasta rakkauteen.

Matulan musiikkivideossa on käytetty neutraaleja värejä, kuten beigeä, mutta valotuksella luodaan tunnelma eri kohtauksiin. Videon tausta on beige, joka on tarkoitettu miellyttämään ja rauhoittamaan silmää ja naamioimaan kappaleen tuhma puoli. Valoisassa ja vaaleassa taustassa Nelli kouluttaa ”lemmikkiään” leikkisästi ja hieman kiusoitellen. Laulaja on puvustettu myös beigeen, mikä luo hänestä viattoman ja neutraalin kuvan. Tummemmassa valaistuksessa ja varjoisammassa taustassa Matula on puettu mustaan, joka symboloi tämän tuhmaa ja pahaa puolta. Mustassa asussa hän on voimakas ja dominoiva, mikä näkyy nyt myös konkreettisesti videossa. Kolmas kohta tai asetelma tapahtuu vaaleanpunaisessa valossa, joka viittaa viettelevään ja intohimoiseen tunnelmaan ja korostaa feminiinisyyttä. Tätä vahvistaakseen kohtauksissa Matula tanssii ja leikkii hiuksillaan seksikkäästi.

Vaaleanpunainen tuodaan tasoittamaan alistavaa ja dominoivaa teemaa, vaikka video itsessään onkin hyvin leikkisä. Juuri leikkisyyttä halutaan korostaa vaaleanpunaisella. Kuten BDSM:ssa, yleensä kaksi suostumuksensa antanutta aikuista harrastaa rajuja

seksuaalisia roolileikkejä, mutta sen syvin tavoite on tuottaa kummallekin osapuolelle nautintoa. Toiselle alistamisen kautta, toiselle kivun ja nöyryytyksen. Lisäksi joissain van- killeissä käytetään vaaleanpunaista väriä, koska sen on tutkittu hetkellisesti vähentä- vän väkivaltaista käytöstä (Laine 2011, 23–24). Ehkä pinkki valo rauhoittaa Matulaa do- minoinnin välissä ja näyttää tästä katsojalle myös sen söpön ja aistikkaan puolen.

Lemmikki-videon värimaailmasta tulee mieleen George Lucaksen luoma *Star Wars* -saaga. Kuten *Tähtien Sodassa*, Nelli Matulan vaatetus ja niiden väri vaihtuu, kun siirry- tään valoisalta puolelta pimeälle. Kun Matula on valoisalla puolella, värit ovat murretut ja vaaleat, ja saappaat ovat siniset kuin jedin valomiekka. Kun Matula väärinkäyttää val- taansa, on dominoiva ja ilkkurinen, värit ovat mustat kuin sithin kaapu.

Parkkosen videossa värit ovat kylmiä ja tummia. Metallisen ja betonisen autopesulan ideana on erottaa Parkkonen taustasta, kylmät valot ja tummat värit korostavat laulajan pronssista ihoa. Videon maskuliinisuutta korostetaan metallisilla sävyillä, jotka yleensä yhdistetään moniin miesten tuotteisiin, kuten parranajokoneisiin ja deodoranttiin, sekä työkaluihin (Laine 2011, 24). Kylmän ja lämpimän yhdistely voi myös symboloida, kuinka puolialaston pop-tähti nostaa lämpöasteita pelkällä olemuksellaan ja liikehdinnällään. Vähäinenkin puvustus antaa paljaalle iholle luvan loistaa, eikä se vie huomiota pois siitä olennaisimmasta. Kuten aiemmin mainittu, videon lopussa Parkkonen syyttää hätäsoih- dun, joka ei ole tällä kertaa viesti hädästä, vaan toimii tunnelman luojana. Romanttisissa tilanteissa punainen viestii seksuaalisesta houkutuksesta, ja tässä tapauksessa kyse on juuri tällaisesta.

Elastisen musiikkivideossa värimaailma koostuu pääasiassa valkoisesta, mustasta, vih- reästä ja violetista. Elastinen on puvustettu valkoiseen ja mustaan, ja puvustukseen kuu- luu myös valkoinen plastron eli miekkailutakki. Valkoiseen pukeutuneena räppäri on haa- voittuvainen, ja mustassa hän on itsevarma. Nämä tukevat biisin tarinaa: Valkoiseen pu- keutuneena Elastinen tanssii kuin kukaan ei näkisi ja miekkailee silläkin uhalla, että tais- telun jäljet näkyvät valkoisella kankaalla. Mustassa hän on varjoissa ja kykenee räppää- mään vaikeampiakin riimejä sekä olemaan aggressiivinen ja mystinen sitä tehdessään.

Kappaleessa Elastinen on kokenut eräänlaisen oivalluksen itsestään, ja tämä kerrotaan myös kolmen värin symmetrialla. Käsite tulee kristinuskon symboliikasta; kolmen värin

symmetrian värit ovat violetti, vihreä ja valkoinen. Värit kuvastavat katumusta, anteeksi-antoa ja synninpäästöä (Hintsanen 2019). Termi ei ole kuitenkaan yleisesti tiedossa tai osa perinnettä evankelisluterilaisessa kirkossa, mutta ”symmetrian” liturgiset värit ja niiden merkitykset pätevät täysin. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon piispainkokouksen teologinen sihteeri Anna-Kaisa Inkala kertoo puhelinhaastattelussa kirkollisten värien vaihtelevan kirkkokunnan mukaan. (Inkala, haastattelu 7.4.2020.) Vihreän, valkoisen ja violetin muodostama symboliikka voi siis olla vahvempi ja tunnetumpi käsite toisessa kristillisessä kirkkokunnassa.

Kristinuskossa valkoinen nähdään sielullisuuden, ilon, taivaallisen rauhan ja Jumalan rakkauden vertausvärinä. Kristillisyyttä ja eräänlaista yleistä henkistymistä tukee myös kappaleen C-osan tausta, joka on kirkon ikkunamaalaus. C-osassa värimäärittely on vihreä, joka pysäyttää ja rauhoittaa videon, kirkon tavoin, ja tuo mustavalkoisuuteen väli- maaston. Liikennevaloissa vihreä antaa luvan mennä eteenpäin, joten tässä kontekstissa vihreä toimii porttina sisäiseen tasapainoon. Kristinuskossa vihreä on elämän ja kasvun väri, ja juuri sitä Elastinen tekee videolla: kasvaa henkisesti, aidommaksi itsekseen. Tästä todiste on c-osassa, jossa Elastinen oivaltaa:

Mun pahin vastukseni, päivittäin katon sua
Roikut eteisen seinäl, en pääse pakoon sua
Et tarjoo oikopolkuu tai aina ees ratkasua
Vaan haastat mua, en saa huolii piiloon lakastua

Totuus ei tulesakaan pala
Ja se pelottaa vaan niit, joil on jotain salattavaa
Mä en ulkoista mun ongelmii, jos ja kun feilaan
Nii paras opetella peilaan, eiks vaa?

Kappaleen loputtua Elastinen nähdään istumassa ruokapöydän ääressä, joka on täynnä violetin ja purppuran värisiä elintarvikkeita: munakoisoja, punakaalia, punaviiniä. Myös vaasissa olevat kukat ovat violetteja. Violetti nähdään kristinuskossa katumuksen ja odo- tuksen värinä, mutta myös parannuksen. Patti Bellantoni kirjoittaa osuvasti nimetyssä kirjassaan *If It's Purple, Someone's Gonna Die*, että elokuvissa ja teatterissa violetti usein symboloi muutosta tai siirtymää. Ja tähän liittyy usein kuolema, fyysinen kuin myös henkinen. (Bellantoni 2005, 90–91). Voidaan siis vetää johtopäätös, että videon lopussa Elastinen on muuntautunut uudeksi, aidoksi itsekseen yllään valkoinen paita pienine, mustine yksityiskohtineen. Tai vulgaaristi, uusi Elastinen on tappanut vanhan, epävar- man ja epäaidon Elastisen videolla nähdyn miekkailun ohessa. Lopputulos on kuitenkin sama: katumuksen jälkeen jäljellä on anteeksianto ja tehty synninpäästö.

4.6 Yhteenveto

Oli artisti kuka tahansa tai kappale mikä vaan, Viivi Huuskan musiikkivideoteoksissa nousevat esille hänen oman elämänsä teemat ja inspiraatiot. Osa on tuotu hienovaraisesti kertomaan tarinaan pinnan alla, kuten värien keinoin. Toiset taas paiskataan katsojan silmille, jopa alleviivaten ohjauksellisen päätöksen tarkoitusta.

Me Ollaan Ne Part 2 -videossa maskuliinisuuden ja sukupuoliroolien teema on viety äärimmäisyyksiin niin, että on selkeää että tavoitteena on ollut näyttää kulttuurin ja median naurettava asettelu miehen ja naisen välillä. Aihe, josta puhutaan paljon ja tuomitaan, mutta kuluttamassamme mediassa se on huomaamattomampaa arkipäivää, johon olemme tottuneet. Äärimmäisyys näkyy siinä, miten miehet esitetään haluttavina, aggressiivisina ja taloudellisesti varakkaina, kun taas naiset palvelemassa ja palvomassa miehiä. Naiset esitetään objekteina ja rinnastetaan eläimiin. Alleviivaus toimii ja paljastaa asetelman epäoikeudenmukaisuuden. Videolla värit kertovat tarinan siitä, kuinka videolla esiintyviä artisteja tulisi pelätä ja ihastella, koska he ovat "ne" tyypit.

Nelli Matulan *Lemmikki*-videolla nuori naisartisti nähdään miestä alistavana ja nöyryyttävänä valtiattarena, joka miestä älykkäämpi ja voimakkaampi. Median ja kulttuurin normi naisen ja miehen rooleista yhteiskunnassa niin metaforallisesti kuin seksuaalisesti on käännetty pääläelleen. Nainen on toiminnallinen ja valtaapitävä, kun taas mies apaattinen objekti, jota voi kohdella miten lystää. Värit kertovat kuinka moniulotteinen seksuaalisuudeltaan ja vallanpidollaan nainen voi olla.

Kohta sataa -videolla totuttua mieskuvaa samalla haastetaan ja vahvistetaan. Miesartisti esitetään videolla seksikkäänä ja haluttavana, mutta samalla rikotaan haavoittuvaisena ja sensuellina. Video asettaa miehen paikkaan, jonka on ollut tuttu naisartisteillemme vuosikymmeniä: seksiobjektiksi musiikkivideolle. Videolla Parkkonen liikkuu maskuliinisuuden ja feminiinisuuden rajoilla rohkeasti. Värit korostavat artistin maskuliinisuutta. Video on jopa tietystä kulmasta huvittava ja saa jälleen miettimään yhteiskuntamme asettamia rooleja: miksi tämä rooli olisi kenellekään sopivampi tai epäsopivampi. Miksi tämä ei huvita huumorimielessä tai kummastuta, kun sen tekee nainen?

Elastisen *Peili*-videossa hän taistelee itseään ja asetettuja oletuksia vastaan. Oletuksia, joita vastaan kamppaillaan, ovat muun muassa hiphop-kulttuurin asettama kuva itsevarmasta ja vahvasta miehestä. Värit ja toiminta osoittavat Elastisen olevan valmis näyttämään haavoittuvaisuutta ja todellisen minänsä. Värien kautta rap-artisti käy läpi synninpäästön, joka palkitaan itsevarmemmalla ja aidommalla itsellä.

Eniten itseäni hämmästytti värien käyttö teosten symboliikassa. Huuskan työt ovat mielestäni aina olleet hyvin tunnistettavia värimaailmaltaan, mutten aiemmin ollut katsonut värien merkitsevän sen suuremmin mitään. Tutkiessani Huuskan värien käyttöä, huomasin kuinka hienovaraisesti suuriakin tarinoita voidaan kertoa ja tuoda syvyyttä pelkillä värivalinnoilla. Esimerkiksi *Peilin* värien tematiikka sopii täydellisesti musiikkivideon tarinaan, mutta se ei ole kuitenkaan ilmiselvää.

Muut analysoitavat teemat olivat itselleni tutumpia ja ehkä siksi niitä oli helpompi lähteä tutkimaan. Esimerkiksi seksuaalisuus ja sukupuoliroolit ja niiden käyttö kaikissa töissä paitsi *Peilissä*, olivat selkeässä keskiössä. Tutkimus vahvisti huomioitani Huuskan tyylistä, joka ottaa kantaa ja hyökkää katsojan tottumaan mielenmaisemaan.

5 IRMA: Vaan Mä -musiikkivideotuotanto

Opinnäytetyöni teososa on uuden helsinkiläisen elektro-pop-yhtye IRMAN musiikkivideo kappaleeseen *Vaan Mä*. IRMA koostuu kolmesta jäsenestä, Tessa Puolakasta, Iida Heinosesta ja Joonas Koskelasta. Puolakka ja Heinonen toimivat vokalisteina, Koskela säveltää ja tuottaa taustat. Minä ohjasin, käsikirjoitin, tuotin, roolitin ja valaisin musiikkivideon. Esituotanto tapahtui toukokuun ja kesäkuun 2019 välillä. Kuvaukset järjestettiin kahtena päivänä, 25.-26.6.2019. Jälkituotanto toteutettiin joulukuun 2019 ja tammikuun 2020 välillä ja, vielä uudelleen elo-syyskuussa 2020 yhtyeen toiveesta. Valmis teos julkaistiin IRMAN YouTube-kanavalla 11.9.2020. Linkki valmiiseen musiikkivideoon löytyy liitteestä 2.

5.1 Esituotanto

Lähdin suunnittelemaan musiikkivideokonseptia tarkoituksena hyödyntää Viivi Huuskan tapaa ohjata musiikkivideo ja niin sanotusti ”nostaa hattua” Huuskan töissä toistuville teemoille sen pohjalta, mitä olin analysoinut, lukenut ja haastatellut. Näyttävän teoksen

lisäksi ajatuksena oli luoda otsikoita, kuten Huuska joillain teoksillaan. Tarkoituksena ei kuitenkaan ollut matkia tai uudelleen käyttää Huuskan ideoita, vaan inspiroitua niistä ja tehdä myös itseni näköinen musiikkivideo.

Ensimmäinen ajatus, joka tuli heti mieleeni, oli drag queenit. Drag queenit ovat esiintyjä, jotka meikkaavat vahvasti ja näyttävästi ja pukeutuvat usein feminiinisesti esiintymistä varten yleisön viihdytystarkoituksessa. Yleismaailmallisesti ajatuksena on liioitella naisen sukupuoliroolia ja tätä kautta tehdä esityksestä satiirinen, koominen tai dramaattinen. Esityksiin kuuluu myös usein musiikkiesitys, kuten laulua, lip syncia eli playback-laulua ja / tai tanssia. Monet drag queenit tekevät myös stand up -komiikkaa. Nykyään dragia tehdään monella eri tyylillä, ja esiintyjän ulkoasu tai esityksen sisältö voi olla miltei mitä tahansa. Monet drag queenit ottavat myös kantaa esityksillään, ja niissä voi olla vakavakin sanoma. Drag queeneja usein sekoitetaan transvestiitteihin ja ristiinpukeutumiseen. Ero näissä kahdessa on se, että transvestinen henkilö eläytyy ja pukeutuu vastakkaisen sukupuolen edustajalle tyypillisesti yksityiselämässään, kun taas drag queen tekee samaa esiintymistarkoituksessa. On hyvä myös huomauttaa, että drag-taiteella on merkittävä paikka myös seksuaalivähemmistöjen, LGBTQ-yhteisön, historiassa. Pohjoismaiden suurimman gay-lehden QX:n toimittaja Sami Montell kertoo laajassa artikkelissaan seuraavasti:

Dragin historia on teatteritaiteen historiaa. Ennen kaikkea se on kuitenkin homohistoriaa: se on homokulttuuria, homobaarien, avoimuuden ja ihmisoikeuksien historiaa. Drag queeneilla on ollut valtava merkitys homofobian taltuttamisessa – niin drag-ilmaisulla viihteenä, kuin ihan tietyillä yksittäisillä drag queeneilla, jotka antaneet kasvot drag-yhteisölle ja homoyhteisölle tai nousseet vastustamaan lain nimissä tehtyä sortoa. Dragit ovat kulkeneet edistyksen etujoukoissa. (Montell, 4.7.2020.)

Olin jo pitkään halunnut tuoda esiin drag-kulttuuria musiikkivideon muodossa, ja koska se on myös tärkeä osa Viivi Huuskan identiteettiä, olisi täydellinen ajoitus toteuttaa tuo tavoite. Eräs musiikkivideoajatus jo pitkään on ollut asettaa drag queeneja katseenvangitsijoiksi tanssimaan ja ”heruttamaan” 2000-luvun alun hiphop-videoiden tyyliin. Tai kuten *Me Ollaan Ne Part 2* -videossa. Kuitenkin lähdin miettimään syvemmin Huuskan taustaa ja sitä, mikä olisi myyvämpi ja helposti lähestyttävämpi idea artistille tai bändille.

Halusin tehdä tempauksen, jossa suomalaiset drag queenit ja kulttuuri sen ympärillä saavat uutta yleisöä ja jotain, millä modernia dragia voisi tuoda Suomen valtavirtaan.

Drag-taidetta on toki tehty Suomessa jo läpi 1900-luvun. Suomen sotien aikana drag oli taidemuotona rintamaviihdettä, ja sitä nähtiin myös valkokankaalla (Haverinen 2010).

Ajatus tempauksesta palvelisi kunnianosoitusta Huuskan töille, koska hyvällä ja näyttävällä videolla ja tempauksella voitaisiin saada otsikoita, jotka aloittavat keskustelua ja tuovat huomiota pienelle yhteisölle tai artistille. Pohdin hulluinta ja hauskinta tilannetta mihin asettaa drag-taitelijoita. Lopulta sain ajatuksen asettaa drag queenit vuoristorataan. Näin mielessäni kuvan, jossa iso joukko drag queeneja kulkee kovaa vauhtia Linnanmäen vanhassa puuvuoristoradassa, samalla pitäen kiinni peruuksistaan. Mutta miten tästä saadaan otsikoita? Tekemällä tempauksesta maailmanennätys! Selasin läpi Guinnessin maailmanennätysarkistot, enkä löytänyt mitään tämänkaltaista. ”Ennätysmäärä drag queeneja vuoristoradassa” toimisi myös erinomaisena mainospuheena työryhmää ja ”asiakasta” hakiessa. Myös dynamiikka tuoda drag queeneja lapsiystävälliseen ja karnevalistiseen huvipuistoon kiehtoi. Tämä voisi jonkun mielestä olla samalla todella sopivaa ja epäsopivaa. Ennätysyrityksen lisäksi halusin tuoda videoon muita olennaisia elementtejä drag-kulttuurista ja -esityksistä, kuten vogue-tanssia ja kävelyä catwalkilla sekä lip synciä eli laulua playbackina. Myös väriä ja pilkettä silmäkulmassa tulisi olla, olisimme kuitenkin huvipuistossa valloittavien kuningattarien seurassa!

Olen aiemmin ohjannut ja käsikirjoittanut musiikkivideoita valmiin kappaleen tai artistin idean pohjalta. Tällä kertaa videon konseptointi, käsikirjoitus ja suunnittelu oli itselleni uutta, kun en vielä tiennyt kenelle video tulee tai saati mihin kappaleeseen. Oli löydettävä sopiva artisti tai yhteisö, sekä sopiva biisi, joka sopii videoon. Toisaalta taas eräänlainen ristiriitaisuus videon ja artistin imagon tai kappaleen sanoman kanssa voisi olla mielenkiintoinen. Ajatus siitä, että joku medialle ja yleisölle tuttu hahmo tai ryhmä astuisi ulos mukavuusalueeltaan ja repäisisi todella värikkäällä, ehkä jopa humoristisella ja oudolla videolla, innosti minua todella paljon. Mutta vaikka kuinka upeana pidinkin ajatusta ohjata musiikkivideo JVG:lle tai Arttu Wiskarille täynnä drag queeneja, pidin tärkeänä antaa mahdollisuus pienemmille tekijöille saada musiikkivideo. Lisäksi omat kontaktit, resurssit ja mahdollisuudet saada yhteys isojen levy-yhtiöiden isoihin artisteihin olivat melko heikot. Eivät välttämättä täysin mahdottomat, mutta hyvin epätodennäköiset.

Löysin kuitenkin täydellisen yhteisen, jolle videon ohjata. Nimittäin helsinkiläisen elektro-pop-bändin, IRMAN. Todistin IRMAN ensimmäistä keikkaa yksityistilaisuudessa myö-

hään keväällä 2019, ja ihastuin yhtyeen musiikkiin heti. Mieleenpainuvia melodioita, iskevää lyriikkaa ja keikan energia oli kohdallaan alusta loppuun! Esittelin idean bändille ja he tykäsivät siihen heti, koska heillä oli valmiina kappale, joka osuisi täydellisesti videon teemaan. Biisin nimi on *Vaan Mä*. Bändi kertoo kappaleen syntyneen alkujaan päässä pyörineestä lauseesta ”En aio enää miellyttää / et musta sä saa / sun mielitiettyä.” Kappale kertoo itsenäisyyden, omalaatuisuuden sekä yksilön arvokkuuden ylistyksestä. Siinä kapinoidaan sitä ajatusta vastaan, että täytyisi mahtua johonkin tietyn muotoiseen lokeroon ollakseen hyväksytty. (Puolakka & Koskela, haastattelu 27.10.2020.) Kappaleen sanoman lisäksi, vähemmistöjen ja marginaalitaiteilijoiden esille tuonti taiteen avulla oli meille jokaiselle tärkeää. Näin yhteistyö bändin jäsenten kanssa alkoi.

Käsikirjoitin videon loppuun, bändin ollessa tyytyväinen ideoihini. Päätimme järjestää kuvaukset kesäkuun viimeisellä viikolla eli Pride-viikolla. Pride-viikko on maailmanlaajuisesti vietetty tapahtuma ja mielenosoitus, joka muistaa ja juhlistaa filosofiaa ja liikettä siitä, että seksuaalivähemmistöjen edustajat kuten homoseksuaalit ja transihmiset voivat olla ylpeitä omasta seksuaalisesta suuntautumisestaan ja sukupuoli-identiteetistään ilman häpeää tai pelkoa. Suomessa Pridea on vietetty sen eri muodoissa vuodesta 1975, aluksi nimellä Vapautuspäivät, ja vuodesta 2000 nimellä Pride. Helsinki Pride -viikko on järjestetty joka vuosi vuodesta 2006 lähtien. (Helsinki Pride Yhteisö 2020.) Tapahtuma on saanut alkunsa vuoden 1969 Stonewallin mellakoista. Mellakoita pidetään ensimmäisenä kertana, kun seksuaalivähemmistöjen edustajat kapinoivat heitä vainoavaa ja syrjivää järjestelmää vastaan Yhdysvalloissa. Tapahtuma käynnisti homojen oikeuksien liikkeen Yhdysvalloissa ja tätä kautta myös muualla maailmassa. (Carter 2004, 15.)

Arvioimme, että Pride-viikon huipentuma, perinteinen Pride-kulkue, vetäisi LGBTQ-yhteisöä pääkaupunkiseudulle joka puolelta Suomea. Näin ollen myös paljon drag-taiteilijoita, joita tarvittaisi videoon suurin joukoin. Halusimme myös videolle huomiota jo ennen sen julkaisua, joten ajatus maailmanennätystempauksesta kyseisellä viikolla kuulosti myös globaalisti mediaseksikkäältä. Mediahuomio olisi myös merkittävää ensimmäistä singlejulkaisua suunnittelevalle yhtyeelle.

Kuvauksia varten käytössäni oli Metropolian kalusto. Tuotannon kannalta suurimmaksi haasteeksi osoittautui työryhmän kokoaminen. Koska yhteistyö bändin alkoi vasta toukokuussa, olivat monet tutut elokuva-alan tekijät jo kiinnitettyjä kesän tuotantoihin. Ja

koska musiikkivideon tuotanto olisi palkaton kaikille, en voinut olettaa kenenkään pyytävän kahta päivää vapaaksi palkallisista töistä. Projektin kannalta tuottaja olisi ollut äärimmäisen tärkeä, sillä hän olisi voinut auttaa kaikissa esituotannon osa-alueissa. Tällöin olisin itse voinut keskittyä vain ohjaajan työtehtäviin ja kuvausten luovaan suunnitteluun.

Esituotannon aikataulu myöhästyi miltei heti, koska en saanut kasattua työryhmää suunnitelmieni mukaan. Pride-viikko läheni koko ajan, joten päätin ottaa tuottajan roolin itseleni. Sain kesäkuun alussa viimein kiinnitettyä kuvaajan, Jari Oikurin. Olin nähnyt Jarin kuvaamaa materiaalia ennenkin ja olin todella tyytyväinen, että saimme hänet mukaan tiimiin. Myöhemmin saimme mukaan myös kaksi tuotantoassistenttia, Viivi Sopasen ja Reetta Isomäen.

Kuvauspaikoiksi halusimme Linnanmäen huvipuiston sekä Hohtogolf West Coastin, jotka lähtivät mukaan projektiin mielellään. Linnanmäellä kuvattaisi drag queenien maailmanennätysyritys ja West Coastissa lip sync - ja tanssiosiot. Ajattelin Linnanmäen ikonisen puuvuoristoradan sopivan täydellisesti ennätysyritykseen, ja tuovan videoon myös koko Suomelle tutun nähtävyyden uudessa valossa. Kuvausaikataulut, laitteen varaus työryhmän käyttöön ja kuvausluvut koko huvipuistoon saatiin sovittua yllättävän helposti. Idea Hohtogolf West Coastista tuli bändiltä, jonka jäsenet olivat käyneet kyseisessä paikassa aiemmin. Paikan tarjoamaa tunnelmaa ja UV-valoja voitaisi käyttää tehosteena videossa. Pääsin myös katsomaan tilaa hyvissä ajoin ennen kuvauksia, näin kykenin suunnittelemaan kuvauksia paremmin. Kuvien perusteella valitsemamme tilat olivat oletettua pienemmät, ja siksi kuvaussuunnitelmaa jouduttiin muokkaamaan. Onneksemme löysimme West Coastista curling-radan, joka toimisi hyvin catwalkina.

Tavoitteenamme oli saada mukaan ainakin 20 drag queenia, jotta maailmanennätys olisi varma juttu. Tein kaksi samantyylistä casting call -kuvaa, ja julkaisin ne elokuva- ja TV-avustajaryhmiin ja muihin indie-tuontatoryhmiin Facebookissa. Lähestyin myös henkilökohtaisesti drag-taiteilijoita ja -kollektiiveja eli ”drag houseja” Instagramissa. Yhteydenottoja tuli hyvä määrä heti alkuun. Saimme haun alussa nimekkäitä tekijöitä mukaan, mutta kesäkuun edetessä monet olivat saaneet työtarjouksia Pride-viikolle, ja näin ollen he jättäytyivät pois videotuotannosta. Monien esiintyjien osallistuminen, myös maksaisi heille rahaa, koska drag-meikin teko ja sen peseminen kuluttaa hintavia meikkejä ja vie paljon aikaa. Esiintymispalkkion puuttuminen oli yleisin syy monen esiintyjän kieltäytymiseen heti alussa, vaikka kiinnostusta olisikin ollut.

Juurikin Pride-viikko osoittautui uudeksi haasteeksi. Vaikka Pride-viikko ja -kulkue vetäisi LGBTQ-yhteisöä ja -toimijoita pääkaupunkiseudulle, emme laskeneet sen varaan, että mahdollisilla esiintyjillä voisi olla muuta ohjelmaa kuvauspäivinä. Miksei olisi, olihan tuo viikko hedelmällinen monelle drag-tapahtumalle. Kesäkuun mittaan esiintyjäkaartimme harveni, ja vielä kuvauspäivinä ihmisiä jättäytyi pois, mutta saimme videolle kuitenkin yhteensä kymmenen upeaa drag-taiteilijaa.

Kuvio 8. Kuvakaappaus *Vaan Mä* -musiikkivideosta.

5.2 Kuvaukset ja ohjaus

Järjestimme musiikkivideon ensimmäisen kuvauspäivän tiistaina 25.6.2019 Hohtogolf West Coastissa, Helsingissä. Päivän tavoitteena oli kuvata laulajien ja drag queenien lip sync -osat sekä drag queenien tanssia. Aikataulutus oli tehty tarkasti, otin huomioon setin ja kaluston rakennuksen, esiintyjien saapumisen, maskeerauksen ja eri kohtausten kuvausten keston. Jo kuvausten alkaessa oli selvää, etten kyennyt luomaan samalaista kontaktia esiintyjiin kuin Viivi Huuska omassa ohjausprosessissaan. Tuottajan rooli söi yllättävän paljon luovasta työstä, ja olin todella kiireinen kohtausten välissä. Pysin parhaani mukaan keskustelemaan laulajien ja muitten esiintyjien kanssa, mutta keskustelut jäivät lyhyiksi ja olivat enemmän tunnelman nostatusta ja yhdessä tunnelmointia. Tämä

ei tietenkään ole täysin huono juttu, yleinen ilmapiiri oli hyvä ja kupliva. Drag queenit tapasivat kollegoitaan maskissa ja pääsivät jakamaan kokemuksiaan, uskon tuon olleen heille hedelmällisempää kuin keskustelut kanssani ennen kuvauksia.

Kyseessä oli bändin ensimmäiset musiikkivideokuvaukset, joten pyrin luomaan erityisen turvallisen ja kevyen ilmapiirin kuvaustilanteessa. Minulla oli selkeä näkemys miltä lip sync -kohtausten tulisi näyttää. Ajatukseni oli tuoda mukaan liikettä, joka toisi kohtauksiin rytmiä ja loisi jopa hypnoottisen tunnelman. Olin harjoitellut ja suunnitellut liikettä itsekin kotona peilin edessä. Ennen ohjausta pyrin aina näyttämään itse, miten ajattelen liikkeen tai toiminnan menevän. Laitan itseni likoon ja heittäydyn myös sillä tarkoituksella, että jännitys hellittäisi.

Puolakkaa ohjatessani liikkeen ja toiminnan haku kesti alussa hieman kauemmin, johon tuen siitä että hän oli päivän ensimmäinen ohjattavani. En ollut tuotannollisten kiireiden lomassa ehtinyt opettaa ja harjoitella liikettä laulajien kanssa, koska luotin sen yksinkertaisuuteen. Liike kuitenkin löytyi melko nopeasti, ja kuvasimme useamman oton. Ottojen väleissä pyrin kysymään esiintyjän tuntemuksia, ja pyysin myös pohtimaan kappaleen tulkinnallisia asioita, kuten mielentilaa tiettyjä sanoja laulaessa. Halusin kuitenkin pitää liikkeen mukana vielä tässä vaiheessa.

Heinosta ohjatessa ohjeistukseni oli jo selkeämpi ja saimme yhteisen käsityksen kohtauksen etenemisestä. Saimme nopeasti useamman oton, ja Heinonen ehdotti että ottaisimme pari ilman liikettä. Myös Puolakka oli samaa mieltä, koska uuden toiminnan tekeminen kaiken muun kameratyöskentelyn lisäksi tuntui kuormittavalta. Vaikka mielestäni molemmat suoriutuivat todella hyvin toiminnan toteutuksessa, myönnyin ottamaan pari ottoa ilman liikettä. Aikataulullisesti tähän olisi voinut olla lisää pelivaraa, koska ottoja ehdittiin molemmilta ottaa vain kahdet.

Drag queenejä oli ensimmäisenä kuvauspäivänä seitsemän, joten rajasin jokaisen playback-laululle kaksi ottoa. Lip sync -kohtausten jälkeen kuvasimme drag queeneja esiintymässä catwalkiksi kuvitellulla curling-radalla. Asettelin muut esiintyjät paikoilleen, ja ohjeistin aina vuorossa olevaa queenia tekemällä ensin haluamani toiminnan itse.

Toisena kuvauspäivänä kuvasimme vuoristoratakohtaukset Linnanmäellä. Rohkaisin ja neuvoin esiintyjä ennen vuoristoradan lähtöä olemaan suurieleisiä omalla tavallaan. Onneksemme meillä oli kyseisenä päivänä kaksi kuvaajaa ja kaksi kameraa, koska kyydissä olleen kameran materiaali laitteen liikkua oli odotettua ylivalottuneempaa. Olin ennakoinut kuvan heilumisen, mutta luonnonvalolle sillä hetkellä en minäkään voinut mitään.

Maailmanennätysrytyksen jälkeen siirryimme kulkemaan huvipuistoon, saimme luvan kokeilla ja kuvata jokaista peliä ja kilpailua mitä Linnanmäeltä löytyi. Tätä kautta pääsimme improvisoimaan ja kuvaamaan enemmän materiaalia, kuin vain tietyt kohtaukset, joita olin suunnitellut etukäteen. Tämä mahdollisti sen, että sain ohjattua ja kaivettua esiintyjistä esiin enemmän leikkisyyttä ja hulluttelua. Lokaatio oli varmasti massiivinen tekijä tässä.

5.3 Jälkituotanto

Vaan Mä -videon jälkituotantosuunnitelma oli leikata video valmiiksi tulevan syksyn aikana. Tämä ei kuitenkaan toteutunut. Tarkkaa aikataulua ei ollut, koska leikkaajaa videolle ei ollut löytynyt vielä kesän loppuun mennessä. Budjetin puuttumisen syystä ammatillisia leikkaajia oli hankala löytää, ja olin itse päättänyt irrottaa itseni kyseisestä tehtävästä. Vaikka olenkin aiemmin leikannut musiikkivideoita, halusin tuoda leikkaukseen niin sanotusti uudet silmät käymään materiaalia läpi ja luomaan jotain, mitä en itse esimerkiksi olisi osannut ottaa huomioon, saati tehdä.

Lopulta kuitenkin löysin leikkaajaksi Nestori Majoisen, joka on työskennellyt aiemmin musiikkivideoiden parissa. Ensimmäiset versiot valmiista videosta olivat valmiit joulukuussa 2019. Tammikuussa 2020 totesimme videon olevan valmis. Yhtye ei kuitenkaan vielä tuolloin halunnut julkaista videota, vaan ”panttasi” sitä hyvää hetkeä varten. Video olisi tietenkin loogista julkaista kun yhtye haluaa julkaista *Vaan Mä* -biisin sinkkuna. Kesäkuun viimeisellä viikolla, tasan vuosi ensimmäisestä kuvauspäivästä, otin yhteyttä IRMAan ja kysyin josko he aikoivat julkaista videon Pride-viikon kunniaksi. Yhtyeen mukaan syy, miksi videon julkaisu oli lykkäytynyt, oli biisin muokkaus ja halu muokata videota. Yhtye oli kevään aikana löytänyt imagoonsa sopivamman ulkoasun ja tyylin, jonka vuoksi puoli vuotta sitten valmistunut video ei tuntunut enää omalta. Etenkin laulajien lip

sync -kohtaukset tuntuivat irrallisilta nykyiseen tyyliin. Ymmärsin tietenkin täysin, koska puhetta lip sync -kohtauksista oli ollut aiemminkin. Totesimme, että videota täytyy muokata bändille sopivaksi, muuten video olisi tehty turhaan eikä sitä julkaistaisi.

Saimme Majoiselta materiaalit ja siunauksen leikata teosta uudelleen. Leikkasin videota noin kuukauden yhdessä yhtyeen tuottajan Joonan Koskelan kanssa. Minimoimme laulajien playback-laulukohtauksia, nostimme etualalle upeita drag-esiintyjämme ja lisäsimme IRMAN uuteen tyyliin sopivia grafiikoita raikastamaan videota. Toimimme videoon myös lisää kantaaottavaa symboliikkaa, muun muassa korostaen ihmisoikeuksia ja marginaalitaiteilijoita. Usean työtunnin jälkeen, video saatiin valmiiksi ja se miellytti meitä jokaista. *Vaan Mä* -musiikkivideo julkaistiin 11.9.2020, COVID-19-pandemian takia siirretyn Helsinki Pride -viikon perjantaina.

Kuvio 9. Kuvakaappaus *Vaan Mä* -musiikkivideosta.

5.4 Pohdintaa

Opinnäytetyöni teososan tavoitteet olivat kunnianhimoiset: tuottaa tyylikäs ja puhuttava musiikkivideo, joka toimii samalla kunnianosoituksena Viivi Huuskan töille ja tavalle oh-

jata. Myös yhtyeen tyytyväisyys yhteistyöhön ja lopulliseen teokseen on erittäin oleellista. Mitkä olivat tuotannon parasta antia? Entä mikä oli haasteellisinta? Missä asioissa tulisi olla tarkkaavaisempi tulevaisuutta ajatellen?

Olen tyytyväinen teososan lopputulokseen ja tuotantoon. Musiikkivideosta tuli jopa parempi kuin olin ajatellut sitä käsikirjoittaessani. Huuskasta inspiroituneena videosta tuli värikäs, se haastaa ja häiritsee katsojaa, mutta ei ole shokeeraava. Muun muassa erilaisia sukupuolirooleja sekä erilaista maskuliinisuutta ja feminiinisyttä esitetään videon pääosassa. Henkilö voi olla "vaan mä" monella eri tavalla.

Ihmiset, joiden kanssa pääsin työskentelemään, ovat sydämellisiä ja ammattitaitoisia yksilöitä. Alun "työryhmäkadon" huomioon ottaen löysin työryhmän, joka kykeni täyttämään määrän laadulla. Mutta se toki otti veronsa.

Roolin ottaminen tuottajana oli jälkeensä ja itse tuotannon aikana ajateltuna suuri riski etenkin luovalle työlle ja ohjaukselle, joiden olisi pitänyt olla tärkeimmät osat omassa työpanoksessani projektiin. Se oli kuitenkin rooli, joka minun tuli ottaa olosuhteista riippuen. Kun esituotannossa edettiin aina vain lähemmäs kuvauksia, oli minun projektin käynnistäjänä otettava ohjat. Kyseessä oli kuitenkin minun opinnäytetyöni. Tuotannon tuomat paineet toivat paljon stressiä ja epävarmuutta bändin tuesta huolimatta. En osaa edes kuvitella millainen kyseinen kesäkuu olisi ollut ilman yhtyeen tukea. Ohjaajana tulevaisuutta ajatellen tuottajan työllistäminen on elintärkeää tuotannolle. Vaikka selviydyin tehtävistäni ja kaikista rooleistani kunnialla, olen paljon viisaampi tulevissa projekteissa. Kaiken ei tarvitse olla hallussani ja se on okei.

Luovan työn lisäksi projekti kärsi tuotannon kokonaisuuden hahmottamisen puutteesta. Vaikka aikataulut oli järkevästi ajateltu, olisi pelivaraa ja varasuunnitelmia tullut olla enemmän. Se olisi helpottanut minun ja yhtyeen työskentelyä huomattavasti. Minä ja IRMA totesimme jälkeensä, että realistisemmat tavoitteet etenkin aikataulun suhteen olisivat olleet tervetulleita. Myös armollisuus esimerkiksi julkaisuajankohdasta molempien kohdalla nollabudjettiproduktiossa ymmärrettiin onneksi tuotannon edetessä.

Ohjauksessa oli pääasiassa onnistumisia. Etenkin aikatauluun nähden sain luotua mielestäni turvallisen ja avoimen ilmapiirin. Sain ohjattavista irti sitä mitä halusinkin, ja olin

valmis kuuntelemaan esiintyjien ideoita ja tuntemuksia. Vaikka en ehtinyt viettämään ohjattavieni kanssa niin paljon aikaa kuin olisin halunnut, suoritukset olivat uskomattomia. Uskon, että oma heittäytymiseni myös kevensi tunnelmaa ja auttoi esiintyjä hahmottamaan toimintaa paremmin.

Otsikoita saimme luotua vain yhden. Olimme aktiivisesti yhteydessä todella moneen suomalaiseen julkaisuun ja musiikkitoimitukseen, mutta vain yksi toimittaja monien yhteydenottojen jälkeen tuli tekemään jutun. Kyseessä oli QX-lehden toimittaja, jonka artikkelin linkki löytyy liitteestä 2. Myös Linnanmäki ja Metropolia Ammattikorkeakoulu jakoivat tarinan maailmanennätysyrityksestä, mutta ne eivät tuoneet juurikaan mediahuomiota. Videota on kyllä jaettu ja katsottu siitä huolimatta. Myös IRMAN *Vaan Mä* -sinkku on kerännyt kuulijoita Spotifyssa ja se löytyy merkittävilta suomalaisilta soittolistoilta. Tarkkaa tai varmistettua tietoa musiikkivideon vaikutuksesta siihen ei ole.

Maailmanennätystä ei lopulta virallisesti tehty, tai ainakaan merkitty virallisesti Guinnessin arkistoihin. Materiaaleja ei heti lähetetty Guinnessille ja jälkituotannon venyessä koko asia lopulta unohtui. Toisaalta ennätysyrityksen lähettäminen onnistuisi yhä, materiaalia löytyy vaikkei se päätynytäkään kokonaisuudessaan videolle. En ole varma riittäisikö kymmenen drag queenia rikkomaan ennätystä, vaikkei kyseistä suoritus olekaan merkitty aiemmin. Musiikkivideon varjolla tehty tempaus kuitenkin poiki IRMALLE keikan Jyväskylän Pride-tapahtumaan ja näkyvyyttä varmasti LGBTQ- ja drag-piireissä.

IRMAN jäsenten mielestä yksi antoisimmista hetkistä projektin ohessa oli muun muassa yhteistyön innostava aloitus. Päivät, jolloin pääsimme yhdessä tekemään videota ja viemään projektia eteenpäin, olivat tuotannon parasta antia. (Heinonen, haastattelu 27.10.2020.) Kuvauspäivät olivat yhtyeen mielestä jännittäviä ja opettavaisia, niihin sisältyi todella paljon rohkeutta ja hienoa mukautumista vaihtuviin tilanteisiin (Puolakka & Koskela, haastattelu 27.10.2020).

lida Heinonen luonnehtii minua ohjaajana lempeäksi, mutta napakaksi. Heinonen tunsu olonsa turvalliseksi ja hänen mukaansa ohjauksen alla pystyi myös sanomaan jos joku asia ei tuntunut omalta. (Heinonen, haastattelu 27.10.2020.) Tessa Puolakka ja Joonas Koskela kuvailivat ohjaustani seuraavasti:

Ohjaajana Ville herättää luottamusta ja hän suoriutui haastavasta tehtävästään monilta osin erittäin hyvin. Tähän projektiin liittyvä ohjaus oli erityisen haastavaa

aikataulullisista syistä ja ohjattavien määrästä johtuen. Ville tapasi myös suurimman osan ohjattavista ensimmäistä kertaa kuvauspäivän aamuna. Tämä teki ensimmäisestä kuvauspäivästä varmasti entistä jännittävämpää. Ville osasi ottaa vastaan myös työryhmän tarjoamaa tukea ja ensimmäinen kuvauspäivä sujuikin erittäin hyvin. Päivä oli erittäin tiukka ja ohjattavia oli yli 10 henkilöä, mutta Ville onnistui tehtävissään kokonaisuudessa hienosti. Villen vahvuuksia ovat määrätietoisuus, heittäytymiskyky, hyvät vuorovaikutustaidot, idearikkaus, avoimuus, kollegoiden huomiointi ja kyky ottaa vastaan myös kritiikkiä. (Puolakka & Koskela, haastattelu 27.10.2020.)

Ohjauksen lisäksi bändi nautti yhteistyöstä kanssani. He kuvailevat työskentelyä kanssani vaivattomaksi, ammattimaiseksi ja samanaikaisesti hauskaksi. Työpäivien aikana välittyi intohimo, innostus ja positiivinen energia. (Puolakka & Koskela, haastattelu 27.10.2020.) Yhteistyö tuntui myös joustavalta ja miellyttävältä. Yhtye tuntee tulleen aidosti kuulluksi ja heille on välittynyt tunne, että haluan ottaa myös asiakkaan mielipiteen aidosti huomioon, jotta kaikki olisivat tyytyväisiä lopputulokseen. Heidän mukaansa olen myös ottanut erilaiset ideat hyvin vastaan ja olin valmis kehittämään niitä eteenpäin, jotta päästäisiin parhaaseen mahdolliseen lopputulokseen. (Heinonen, haastattelu 27.10.2020.) Ja juuri lopputulokseen IRMA onkin tyytyväinen. Jäsenet kertovat saaneensa heidän näköisensä teoksen julkaisuajankohdan ja tuotannon pitkittymisestä huolimatta. Juurikin yhteistyön joustavuus, kärsivällisyys ja jatkuva tuki oli bändistä miellyttävää. (Puolakka & Koskela, haastattelu 27.10.2020.)

Yhtyeen mielestä haasteellisimmat hetket olivat etenkin ensimmäisen kuvauspäivän tiukka aikataulut ja kokemattomuus kameratyöskentelyssä. Heinonen kertoo tunteensa itsensä häkeltyneeksi päivän aikana, sillä täysin selkeää visiota ei bändin osalta ollut ja suunnitelmani toiminnasta kameran edessä ei toiminutkaan niin kuin olin suunnitellut. Heinonen uskoo tämän vaikuttaneen lopputulokseen. Jälkeenpäin nuo yhtyeestä kuvatut lip sync -kohtaukset leikattiin miltei kokonaan pois videosta. Hän kuitenkin lisää, että otin bändin toiveet leikkauksesta hyvin vastaan ja tätä kautta lopputuloksesta tuli kaikkia miellyttävä. (Heinonen, haastattelu 27.10.2020.)

Puolakan ja Koskelan mielestä tuotannon haasteellisimmat hetket liittyivät musiikkivideon viimeistelyvaiheeseen ja lopullisen tuotoksen loppuun saattamiseen. Lopullisiin ratkaisuihin ja lopputuotokseen liittyvä päätöksenteko oli paikoin haastavaa ja se sisälsi paljon vaihtoehtojen pohdintaa.

Kysymyksiä oli ilmassa etenkin bändin puolelta. Pitäisikö järjestää vielä 3. kuvauspäivä, jotta saataisiin keskittyä bändin kuvaamiseen ja lip sync -otoksiin, joiden

kanssa tuli varsinaisen 1. kuvauspäivän aikana hieman kiire. Kuvauspäivien jälkeen pyöriteltiin vielä ideoita saisiko musiikkivideoon vielä jotain uutta kuvaa, mutta lopputulos saatiin lopulta toimimaan kaikkia tyydyttävällä tavalla olemassa olevaa kuvaa hyödyntäen. (Puolakka & Koskela, haastattelu 27.10.2020.)

Kaiken kaikkiaan jokainen tuotannon osapuoli on tyytyväinen musiikkivideon tuotantoon ja sen lopputulokseen. Teososan tärkeimmät tavoitteet täyttyivät: lopputuloksena on tyylikäs ja mielenkiintoinen musiikkivideo, joka on uskollinen minun ja yhtyeen tyylille ja videon ohjauksessa on hyödynnetty Viivi Huuskalta havainnoituja metodeja ja teemoja. Video on myös saanut hyvän määrän katsomiskertoja ja positiivista huomiota katsojilta. Musiikkivideo on luotu markkinoimaan yhtyettä ja sen imagoa, ja siinä olemme varmasti onnistuneet. Kunnianhimoinen projekti, joka vietiin kunnialla loppuun.

6 Lopuksi

Viivi Huuska on mielestäni onnistunut luomaan haluamansa markkinat leveysasteillemme. Huuskan tyyliset tekijät nostavat ohjaajan merkitystä musiikkibisneksessä musiikkivideon merkittävämmäksi kuin vain artistin tai yhtyeen mainokseksi. Ohjaajien ansiosta itse musiikkivideo kykenee toimimaan itsenäisenä teoksena.

Halusin opinnäytetyössäni tarkastella Viivi Huuskan ohjaustyötä musiikkivideoissa. Tavoitteenani oli tuottaa tietoa Huuskan ohjaustyylistä, -metodeista ja -prosessista, sekä Huuskan musiikkivideoteoksissa esiintyvien teemojen analysointi. Onnistuin mielestäni löytämään selkeitä toistuvia teemoja Huuskan ohjaamista teoksista ja paneutumaan niiden syvempiin merkityksiin analyysissäni. Koen, että analyysissä toin esiin kattavasti erilaisia tarkoituksia eri yksityiskohdille ja kohtausten sävyille. Näin tarkka aineistoja hyväksikäyttävä analyysi auttaa itseäni tulkitsemaan ja tekemään taidetta moniulotteisemmin.

Huuskalta kysyessäni aiheiden ja teemojen valikoitumisesta hän vastasi, ettei hänen historiansa anna vaihtoehtoja. Analyysiä tehdessäni huomasin juuri tämän. Mitä enemmän Huuskan antamia haastatteluja luin, sitä vahvemmin nämä teemat tulivat esille. Mielestäni tämä on nerokas taito ohjaajan työssä: Viivi Huuska kertoo palasia omasta tarinastaan muiden artistien töiden kautta. Tulevaisuudessa toivon näkeväni lisää Huuskan tarinasta, yhtä räikeästi kuin ennenkin. Tiedän että tämä on Huuskalle vasta alkua, ja olen jo koukussa.

Vaikken itse olekaan nähnyt Viivi Huuskaa ohjaamassa artistia musiikkivideokuvauksissa, sain mielestäni selkeän kuvan hänen ohjaustyylistään tekemieni haastattelujen pohjalta. Aluksi tarkoitukseni oli käydä havainnoimassa Huuskan ohjausta käytännössä kuvausympäristössä, mutta valitettavasti se ei ollut aikataulullisesti mahdollista. Kokonaiskuva ohjaustyylistä oli tätä kautta voinut olla laajempi ja yksityiskohtaisempi, ja olisin voinut tutkailla prosessia objektiivisemmin. Tätä kautta olisin voinut tuoda konkreettisemmin opittuja ohjausmetodeja omaan tekemiseen ohjauksen saralla. Kaiken kaikkiaan ohjausprosessista ja -metodeista kuuleminen oli antoisaa ja mielenkiintoista, ja tulen varmasti hyödyntämään oppimaani tulevissa töissäni. Ja toivottavasti pääsen myös näkemään tuon Huuskan prosessin käytännössä omin silmin.

Onnistuin mielestäni soveltamaan oppimiani ohjausmetodeja hyvin opinnäytetyöni teososan ohjauksessa. Kykenin antamaan itsestäni energiaa ja tukea uudessa ohjaustilanteessa oleville esiintyjille. Päätökseni kuvauksissa palvelivat yhteistä päämäärää. En kuitenkaan voi olla ajattelematta, millaista työskentely olisi ollut ilman ylimääräistä työmäärää. Vastuu liian monesta asiasta ennen kuvauksia ja niiden aikana vei fokusta ohjaajan roolista, jonka oli tarkoitus olla yksi teososan keskeisistä asioista. Opin kuitenkin valtavasti lisää musiikkivideon tuotannon haasteista ja mahdollisuuksista, ja tuota tietoa aion hyödyntää varmasti jatkossa.

Sain sisällytettyä *Vaan Mä* -videoon paljon samankaltaisia teemoja ja sävyjä, kuin mitä nähdään Viivi Huuskan teoksissa. Videosta ei kuitenkaan tullut Huuska-kopiota vaan aiheita ammensin omista mielenkiinnonkohteistani ja arvoistani, bändin toiveet huomioon ottaen. Videon tarina pohtii hyvin kirjaimellisesti Huuskalle tuttuja teemoja, joten niiden hyödyntäminen oli luontevaa. Sukupuolirooleilla ja maskuliinisuudella leikittely drag queenien avulla toimi upeasti. Pääsin tuomaan mukaan myös tabuja, sillä videolla esiin-tyy 14-vuotias drag queen. Harvoin nähdään näin nuorta henkilöä dragin yhteydessä ja siksi tämä voidaan nähdä poikkeuksellisena ja jopa epäsopivana. Jos jotain saisin miettiä vielä uudelleen ja tarkemmin käsikirjoitusvaiheessa, olisin halunnut luoda tarkemman väripaletin kertomaan tarinaa pinnan alle. Toisaalta nyt musiikkivideon värimaailma tuo videolle karnevalistisen tunnelman, joka sopii täydellisesti Viivi Huuskan inspiroimaan teokseen.

Lähteet

Balon, Richard 2016. Practical Guide to Paraphilia and Paraphilic Disorders. Cham: Springer International Publishing.

BBC Bitesize 2020. Music: Marketing. (Luettu 28.10.2020.)

<https://www.bbc.co.uk/bitesize/guides/zw8xfrd/revision/1>

BBC News 2012. Gangnam Style hits one billion views on YouTube. (Luettu 26.2.2018.)

<http://www.bbc.com/news/technology-20812870>

Bellantoni, Patti 2005. If It's Purple, Someone's Gonna Die: The Power of Color in Visual Storytelling. Burlington: Elsevier Inc.

Boardman, Sarah 2016. Why Music Videos Are Still So Important: Views from inside the industry. (Luettu 30.10.2020.)

<https://medium.com/@pulsefilms/why-music-videos-are-still-so-important-views-from-inside-the-industry-ebaa7d4758d2>

Bugbee, Teo 2016. BETTE MIDLER HOSTS, CYNDI LAUPER SHINES, MANNEQUINS ARE SET ON FIRE: LIVEBLOGGING THE '84 VMAS. (Luettu 30.10.2020.)

<http://www.mtv.com/news/2923410/bette-midler-hosts-cyndi-lauper-shines-mannequins-are-set-on-fire-liveblogging-the-84-vmas/>

Carter, David 2004. Stonewall: The Riots that Sparked the Gay Revolution. New York: St. Martin's Press.

The Columbia Electronic Encyclopedia, 6th ed 2012. Music video. (Luettu 21.2.2018.)

<https://www.factmonster.com/encyclopedia/literature-and-the-arts/performing-arts/film-and-television/music-video>

Cole, Clay 2009. Sh-Boom!: The Exploding of Rock 'n' Roll, 1953-1968. New York: Morgan James Publishing.

Crabtree, Chloe-Rose 2019. The Red Light District in Amsterdam: A Brief History. (Luettu 4.6.2020.)

<https://theculturetrip.com/europe/the-netherlands/articles/a-brief-history-of-amsterdams-red-light-district/>

De Visser, Richard, Grulich, Andrew, Rissel, Chris & Smith, Anthony 2008. Journal of Sexual Medicine, Volume 5, Number 7. Burlington: Elsevier Inc.

Diamond, Michael & Horovitz, Adam 2018. Beastie Boys Book. New York: Random House Publishing Group.

Eguren, V. G, Gaudio, V.R., Riol J.A. & Sanchez, J.M. 1989. Applied Animal Behaviour Science, Volume 23, Issue 4. Amsterdam: Elsevier Science Publishers B.V.

Elastinen 2017. Facebook-julkaisu 18.10.2017. (Luettu 22.2.2018.)

<https://www.facebook.com/Elastinen/posts/1826620327390949>

Forde, Eamonn 2016. Is YouTube wrecking the music industry – or putting new artists in the spotlight?. (Luettu 28.2.2018.)

<https://www.theguardian.com/business/2016/jul/18/youtube-music-industry-artists-spotlight>

Haverinen, Anna 2010. Sinivalkoiset kingit ja queenit – suomalaisen dragin historiaa. (Luettu 21.10.2020.)

<https://agricolaverkko.fi/review/sinivalkoiset-kingit-ja-queenit-suomalaisen-dragin-historiaa/>

Helsinki Pride Yhteisö 2020. Historiaa. (Luettu 21.10.2020.)

<https://pride.fi/meista/historiaa/>

Helsinki Pride Yhteisö 2020. Sanasto. (Luettu 28.10.2020.)

<https://pride.fi/tietoa-ja-tukea/sanasto/>

Hintsanen, Päivi 2019. Coloria.net. (Luettu 07.04.2020.)

<https://www.coloria.net/index.htm>

Hirsjärvi, Sirkka, Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula 2007. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.

Hrbalik, Petr 2011. Historie československého hudebního klipu do r. 1989. (Luettu 20.10.2020.)

<http://www.ceskatelevize.cz/specialy/bigbit/ceskoslovensko/clanky/187-historie-ceskoslovenskeho-hudebniho-klipu-do-r-1989/>

Huuska, Viivi 2014. I Breathe Plastic: Ammennettu ruumiillistuma. (Luettu 3.11.2020.)

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/76826/Huuska_Viivi.pdf?sequence=2&isAllowed=y

IMDB 2020. Irena Kacířková a Josef Bek: Dáme si do bytu. (Luettu 20.10.2020.)

<https://www.imdb.com/title/tt10203970/>

IMDB 2020. Spike Jonze. (Luettu 30.10.2020.)

<https://www.imdb.com/name/nm0005069/>

Keesling, Barbara 1993. Sexual Pleasure: Reaching New Heights of Sexual Arousal & Intimacy. Alameda: Hunter House Publishers.

Kolínko, Petr 2011. Historie československého hudebního klipu do r. 1989. (Luettu 20.10.2020.)

<https://www.radiobeat.cz/cs/1/7533/historie-ceskoslovenskeho-hudebniho-klipu-do-r-1989/>

Laine, Lauramaria 2011. Värien viestit – Värien tehokas käyttö informaation välityksessä. (Luettu 2.6.2020.)

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/29872/Laine_Lauramaria.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Latvala, Jussi 2016. Ohjaaja Viivi Huuska rikkoo tabuja ja aiheuttaa kohua – ja siksi naiset konttaavat Cheekin videolla. (Luettu 21.2.2018.)

https://yle.fi/ylex/uutiset/ohjaaja_viivi_huuska_rikkoo_tabuja_ja_aiheuttaa_kohua_ja_siksi_naiset_konttaavat_cheekin_videolla/3-8843762

Lindemann, Danielle 2010. Sociological Forum, Volume 25, Issue 3. Eastern Sociological Society.

Montell, Sami 2020. 100 vuotta sitten drag oli suosittua viihdettä ja sen tähti maailman kovapalkkaisin esiintyjä - sitten laskeutui pimeys. (Luettu 21.10.2020.)

<https://www.qx.fi/kulttuuri/244219/100-vuotta-sitten-drag-oli-suosittua-viihdetta-ja-sen-tahti-maailman-kovapalkkaisin-esiintyja-sitten-laskeutui-pimeys/>

Moskito Television 2020. Instagram-julkaisu. (Luettu 30.10.2020.)

<https://www.instagram.com/p/B7YjvXJBqZ9/>

Musiikkivideo.fi: Suomalainen musiikkivideoarkisto 2020. (Luettu 20.10.2020.)

<http://www.musiikkivideo.fi/fi/director>

National Academy of Recording Arts and Sciences 2020. 26th Annual GRAMMY Awards (1983). (Luettu 30.10.2020.)

<https://www.grammy.com/grammys/awards/26th-annual-grammy-awards-1983>

Oulun Musiikkivideofestivaalit 2020. Sähköinen lomake. (Luettu 20.10.2020.)

<http://www2.omvf.net/fi/kotimainen-kilpailu/ilmoittautuminen/>

Peltokangas, Jaakko 2015. MUSIIKKIVIDEON OHJAUS: Näkökulmia suomalaisen musiikkivideon ohjaamiseen. (Luettu 27.2.2018.)

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/95126/Peltokangas_Jaakko.pdf?sequence=1

RBB Economics 2017. Value of YouTube to the music industry Paper II Growth of all platforms. (Luettu 30.10.2020.)

<http://www.rbbecon.com/downloads/2017/06/Value-of-YouTube-to-the-music-industry-Paper-II-Growth-of-all-platforms.pdf>

Sahrimaa, Jutta 2016. Tämä nainen riisui Pete Parkkosen alasti, pisti naiset talutushintaan Cheekin videolla ja aikoo nyt mullistaa tapamme katsoa naisia ja miehiä. (Luettu 22.2.2018.)

<https://www.hs.fi/nyt/art-2000005018842.html>

Seppänen, Janne 2001. Katseen voima: Kohti visuaalista lukutaitoa. Tampere: Vastapaino

Seppänen, Janne 2005. Visuaalinen kulttuuri: Teoriaa ja metodeja mediakuvan tulkitsemiselle. Tampere: Vastapaino

Seppänen, Janne & Väliverronen, Esa 2012. Mediatyhteiskunta. Tampere: Vastapaino

Strain, Daniel 2012. The Red-Dress Effect. (Luettu 2.6.2020.)

<https://www.sciencemag.org/news/2012/02/red-dress-effect>

Suomalainen, Ninni 2017. Cledos breikkasi ensimmäisellä koskaan tekemällään biisillä – se vei itähelsinkiläisen rap-lupauksen stadionille vain parissa kuukaudessa. (Luettu 26.2.2018.)

https://yle.fi/ylex/uutiset/cledos_breikkasi_ensimmaisella_koskaan_tekemallaan_bii-silla_se_vei_itahelsinkilaisen_rap-lupauksen_stadionille_vain_parissa_kuukau-dessa/3-9807785

Särkkä, Heini 2016. Legendaarisen Jyrki-ohjelman loppumisesta tänään 15 vuotta – tältä ikoniset Jyrki-kasvot näyttävät nyt. (Luettu 19.10.2020.)

<https://www.is.fi/viihde/art-2000005015794.html>

Tapio, Ville 2010. Musiikkivideoilmiö ja sen kehittyminen Suomessa. (Luettu 21.2.2018.)

<http://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/14696/Musiikki.pdf?sequence=1&isAllo-wed=y>

Valens, Ana 2020. Everything you need to know about pet play. (Luettu 6.11.2020.)

<https://www.dailydot.com/irl/pet-play/>

Vuohelainen, Juha 2014. Tutkimus: Ihmisaivot tunnistavat kuvan lähes sadasosasekun-nissa – apinat samalla viivalla. (Luettu 3.11.2020.)

<https://yle.fi/uutiset/3-7051371>

Wikipedia 2020. Jyrki (televisio-ohjelma). (Luettu 20.10.2020.)

[https://fi.wikipedia.org/wiki/Jyrki_\(televisio-ohjelma\)](https://fi.wikipedia.org/wiki/Jyrki_(televisio-ohjelma))

YouTube 2020. YouTube ja tiedotusvälineet. (Luettu 20.10.2020.)

<https://www.youtube.com/about/press/>

Haastattelut

Heinonen, Iida 2020. IRMA-yhtyeen laulaja. Haastattelu: 28.10.2020.

Huuska, Viivi 2018. Ohjaaja ja valokuvaaja. Haastattelu: 26.2.2018.

Huuska, Viivi 2020. Ohjaaja ja valokuvaaja. Haastattelu: 5.11.2020.

Inkala, Anna-Kaisa 2020. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon piispainkokouksen teolo-ginen sihteeri. Haastattelu: 07.04.2020.

Oivo, Juhani 2020. Oulun musiikkivideofestivaalin vastaava tuottaja. Haastattelu: 20.10.2020.

Puolakka, Tessa & Koskela, Joonas 2020. IRMA-yhtyeen laulaja ja tuottaja. Haastattelu: 27.10.2020.

Haastattelurunko

Haastattelu 26.2.2018:

Mistä luova prosessisi (käsikirjoitus ja ohjaus) yleensä alkaa?

Mistä inspiroidut?

Minkä uskot olevan se tekijä työssäsi ja sinussa mikä saa artistit luottamaan sinuun?

Miten voitat asiakkaan luottamuksen?

Millaisia tapoja tai metodeja käytät esiintyjän ohjaamiseen kuvauspäivänä? Esimerkkinä Pete Parkkonen tai Elastinen heidän videoillaan.

Värien käyttö teoksissasi on hyvin harkitun näköistä. Mikä inspiroi käyttämään tiettyjä värejä töissä? Esimerkkinä Cheekin, Nelli Matulan ja Elastisen videot.

Millaista symboliikkaa voi nähdä videoissa?

Olen huomannut töissäsi toistuvina teemoina seksuaalisuuden, sukupuoliroolit/maskuliinisuuden ja värit. Onko jokin teema tai aihe jäänyt huomaamatta? Mikä ja miten tuot sen esille?

Miksi nämä teemat/aiheet?

Haatattelu 5.11.2020:

Kerroit aiemmassa haastattelussa, jotta voit paljastaa jotain uutta ihmisestä jota ohjaat, käytät todella paljon aikaa asiakkaan kanssa keskusteluun ja näytät itsestäsi myös herkkyyttä, haavoittuvaisuutta ja avoimuutta. Mikä inspiroi tähän? Mistä olet oppinut kyseisen tavan vai onko se tullut luonnostaan?

Ohjasit tänä vuonna myös musiikkivideon etänä ja vielä ulkomaalaiselle artistille. Miten yhteistyö alkoi? Miten ohjausprosessi eteni ja miten se erosi normaalista? Miltä se tuntui ja löysitkö jotain uutta mitä voisi käyttää myös ns. lähiohjauksessa?

Mikä innosti tekemään uraa ohjaajana?

Linkit

Luku 1 / Esimerkkimusiikkivideot

Arctic Monkeys - Do I Wanna Know?

<https://www.youtube.com/watch?v=bpOSxM0rNPM>

Dominic Fike - Vampire

https://www.youtube.com/watch?v=SUjD_nwooTg

Drake - Hold On, We're Going Home ft. Majid Jordan

<https://www.youtube.com/watch?v=GxqgpCdOKak>

Joy Division – Love Will Tear Us Apart

<https://www.youtube.com/watch?v=zuuObGsB0No>

Luku 3

Mikael Gabriel - Löytäjä saa pitää

<https://www.youtube.com/watch?v=ffWaJXiZF2A>

Zara Larsson - Love Me Land

<https://www.youtube.com/watch?v=IPPhb49rrRk>

Luku 4 / Analysoitavat teokset

Cheek - Me Ollaan Ne Part 2 (feat. Elastinen, JVG, Nikke Ankara, Kube, Pete Parkkonen)

<https://www.youtube.com/watch?v=xpal48BiNW0>

Elastinen - Peili

<https://www.youtube.com/watch?v=nCS-tMlyry4>

Nelli Matula - Lemmikki

<https://www.youtube.com/watch?v=R0qmUn5AQxE>

Pete Parkkonen - Kohta sataa

<https://www.youtube.com/watch?v=L9ZbJrxloQ8>

Luku 5 / Teososa

IRMA – Vaan Mä

https://www.youtube.com/watch?v=5x_aPcKcYw4

QX:n nettijuttu Vaan Mä -kuvauksista

<https://www.qx.fi/viihde/241090/lintsilla-tehtiin-maailmanennatys-eniten-drageja-vuoris-toradalla/>